

KUWAKARIBISHA KWA UISLAMU

(Swahili)

Presented by
Majlis Al-Madina-tul-'Ilmiyyah

Traduzido para Português pelo
Majlis-e-Tarajim (Dawat-e-Islami)

Dawat-e-Islami inatoa kitabu hiki cha msingi katika kutambulisha Islam.

Hasa kwa Waislamu wapya

Kitabu hiki ni manufaa sawa kwa wasio Waislamu ambao wana nia ya kujifunza kuhusu Islam.

KUWAKARIBISHA KWA UISLAMU

Maelezo mafupi kuhusu Uislamu

Imetolewa na:

Majlis al-Madina-Tul-'ilmiyyah

Karibu kwa Uislamu

Maelezo mafupi ya Uislamu

HAKI ZOTE ZIMEHIFADHIWA

Hati miliki © 2024 Maktaba tul Madina

Hakuna sehemu ya uchapishaji huu inaweza kuzalishwa, au kuambukizwa, kwa namna yoyote au kwa njia yoyote, umeme, mitambo, nakala, kurekodi au vinginevyo, bila idhini ya maandishi ya Maktaba-Tul-Madinah.

Toleo la: Pili

Iilitolewa na: Majlis al-Madina-Tul-'ilmiyah(Dawat-e-islami)

Tarehe ya kuchapishwa: Zul-Qa'dah,1445 Ah (Aprili,2024)

Mchapishaji: Maktaba-Tul-Madinah

Isbn: 978-969-579-916-1

Idadi:

MAELEZO YA KUWASILIANA

Maktaba-Tul-Madinah

Madani Markaz ya kimataifa, Faizan-e-Madinah Mahallah Saudagran,
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

✉ E-Mail: maktabaglobal@dawateislami.net - ilmia@dawateislami.net

① Simu: +92-21-3491398-93 - 34126999

📠 Faksi: +92-21-34125858

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَ،
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ ۖ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Dua Kabla Ya Kusoma Kitabu

Kabla ya kusoma kitabu au somo la kidini, soma dua ifuatayo. Insha-Allah عَزَّوجَلَ utakumbuka yote uliyoyasoma.

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Ee mola عَزَّوجَلَ Ifungue milango ya elimu na busara kwa ajili yetu, na utuhurumie! Ewe ulie mtakatifu kabisa.

(Al-Mustatraf , vol. I, p. 40, Dar-ul-Fikr, Beirut)

Kumbuka: Mswalie Mtume ﷺ mara moja kabla na baada ya dua.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَ،
اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Utangulizi mfupi wa Dawat-e-islami

DAwat-e-Islami, harakati zisizo za kisiasa za kueneza Quran na Sunnah zinaendelea kwa haraka. Dawat-e-Islami imepokea 'ridhaa za kutosheleza' sio tu kutoka kwa idara tofauti za serikali ya Pakistani lakini pia kutoka kwa serikali za nchi nyingine nyingi. Kuna Jāmi'aat 98 (taasisi za elimu ya juu katika masomo ya Kiislamu) kwa ajili ya Ndugu wa Kiislamu wa kiume zilizoanzishwa katika miji mingi ya Pakistan. Zaidi ya hayo, kuna Jaāmi'aat tisini (90) kwa kina dada wa Kiislamu pia.

Wavulana na wasichana zaidi ya elfu sabini na tano (75,000) wanapata ujuzi katika Madrasa Tul Madina, Ili kujifunza elimu ya Quraan yaani Hifż na Naazirah (Kuhifadhi Quran na kusoma kwa kuangalia), bila malipo. Kuna Dār-ul-Madina ambapo elimu za aina zote mbili (ya kidini na kidunia) husomeshwa.

Mbali na hilo, kuna Madani Maraakiz (Vituo) vingi ambavyo tunaviita Faizan-e-Madinah. Ijtimaat (mikusanyiko wa kila wiki yenye msukumo wa Sunnah) na bayānāt (Mihadhara) ya

muballigheen (Wahubiri) huendelea kufanyika. Kuna Halqah (vikao) vya kujifunza na kufundisha sunnah pamoja na vikao vya kuhifadhi Maombi (du'ā).

Ujumbe wa Dawat-e-Islami umefikia zaidi ya Nchi 185 za Dunia. Kwa rehema ya Mwenyezi Mungu ﷺ Dawat-e-Islami inafanikiwa mchana na usiku. Kuna idara takriban tisini (90) za DAWAT-E-Islami.

Ni baraka za Mwenyezi Mungu ﷺ kwamba Madani Qaafila (Kueneza sunnah) wanasaferi duniani kote kwa muda wa siku tatu, siku kumi na mbili au siku thelathini, hata miezi kumi na mbili au miezi ishirini na tano. Kuna idadi ya ndugu wa Kiislamu ambao wamejitolea maisha yao yote kutumikia dini ya Uislamu kwa kusafiri katika Madani Qaafila.

Madani in'āmaat: Programu ya uwajibikaji wa kibinagsi. Ifanyie kazi juu yake kila siku kwa Msingi wa uwajibikaji wa nafsi. Kwa Hakika utaongozwa na mpango wa Madani Ina'Amaat na utakuwa muislamu mzuri na mwenye tabia njema.

Si baraka kidogo ikiwa Muislamu anapata majibu ya maswali yake ya Shar'ee (Kiislamu). ﷺ, Dārul-Iftā Ahle-Sunnat imeimarishwa, ambapo muftis(wanazuoni wa kidini) wanajitahidi kutafiti na kujibu maswali ya ummah ya kiislamu usiku na mchana.

Maktaba-tul-Madinah ni Idara ya Uchapishaji wa vitabu vya Dawat-E-Islami. Ina bahati ya kuwashudumia wapenzi wa Rasoolullaah ﷺ kwa kuchapisha vitabu vya Ameer-e-ahl-e-sunnat دامت برگات فاطمۃ العالیة، na vitabu vya 'Ulamāa wengine wa

AhluSunnah na vya al-Madina-Tul-'ilmiyah.

Kuna tovuti za angalau idara 8 zinazofanya kazi chini ya usimamizi wa IT Majlis. Utafurahi kujua kuhusu Madrasa-tul-Madinah mtandaoni. Qurani Tukufu inafundishwa kwa mamia ya wanafunzi ndani ya starehe ya nyumba zao kupitia idara hii, bila malipo.

Idhaa ya Madani inatangazwa katika takriban nchi zote za ulimwenguKupitia satelaiti tofauti na utiririshaji wa moja kwa moja. Baada ya kutazama kituo kikubwa kama Madani Channel bila maonyesho ya usherati, matangazo na muziki, wengi wasio kuwa waislamu wamesilimu na Waislamu wengi wameanza kufuata dini yao.

Kuna idara bora inayoitwa "Jail Khaanajaat". Ndugu wa Kiislam wa idara hiyo ya Dawat-e-Islami huzuru jela na kuwafundisha wafungwa, dini ndani ya jela.

Majlis-e-ta'Wizat-e-'Attariyyah ni idara ambayo hutoa Maelfu ya Ta'Wizaat (hirizi) kila mwezi. Mbali na hiyo kuna idara nyiningine inayoitwa "Majlis-e-Ilaaj". Hii ni idara ambayo maelfu ya watu ambao wanahuksika na Dawat-e-Islami hupokea matibabu bila malipo.

Idara nyiningine inaitwa "Langar-e-rizwiyya". Kama ni 'tikaaf, Shab-e-Barā-at, Shab-e-mi'raaj, Baarwheen Shareef au Ijtimā 'Ya Zikri na Qaswida, Dawat-e-Islami yako hutumikia Langar (chakula) kwa Maelfu ya ndugu wa Kiislamu. Pakistan hivi karibuni iliathiriwa vibaya na msiba wa tetemeko la ardhi na mafuriko. Dawat-e-Islami ilifanya kazi kwa bidii ya kukusanya na kusambaza Bidhaa na fedha, zinazofikia mamilioni kwa wale walioathirika.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ،
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Al-Madina-Tul-'ilmiyyah

Kutoka:

Sheikh-e-TariQat Ameer-e-Ahl-E-Sunnat, mwanzilishi wa Dawat-e-Islami, Maulana Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi Ziyāee ذَاقَتْ بَرَكَاتُهُ الْعَالِيَّةَ.

Dawat-e-Islami, harakati za kimataifa zisizo za kisiasa za Kuhubiri Quran na Sunnah, imeamua kufufua Sunnah na kueneza haki pamoja na ujuzi wa Sharī'ah duniani kote. Ili kutekeleza haya mazuri na Kazi muhimu kwa njia bora, majālis (idara) kadhaa zimeundwa ikiwa pamoja na majlis 'Al-Madina Tul 'ilmiyyah Ambayo ina ulamaa na mufti (wanazuoni) wa Dawat-e-Islami. Majlis hii imejichukulia wajibu wa kutumikia dini katika maeneo ya ujuzi, utafiti na uchapishaji wa vitabu. Ina idara sita zifuatazo:

1. Idara ya Vitabu vya A'lā Ḥadhrat رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.
2. Idara ya Vitabu vya Mafunzo.
3. Idara ya Vitabu vya Mabadiliko.
4. Idara ya Tafsiri.
5. Idara ya uchunguzi wa vitabu.

6. Idara ya marejeleo na nyaraka.

Lengo la msingi ya Al-Madina Tul i'ilmiyyah ni kuwasilisha Vitabu vya thamani vya Ala' hadrat, Imāmu-AhL-u-Sunnah, mfufuzi wa sunnah, mmalizishaji wa Bid'ah, mwanachuoni wa Shari'ah, 'Allamah Maulana Al-Hajj, al-Qāri, Ash-Shāh Imām Ahmad razā khan رحمه اللہ علیہ kwa njia ya rahisi inayoeleweka kulingana na mahitaji ya wakati wa sasa. Ndugu (kaka) na dada wote wa Kiislamu wanapaswa Kushirikiana kwa dhati katika maendeleo ya kazi ya Madani ya maarifa, utafiti na uchapishaji, na kusoma kila kitabu kilichochapishwa na Majlis Al Madina Tul Ilmiyyah na kuwashawishi wengine kufanya vivyo.

Majālis zote za Dawat-e-Islami pamoja na Al-Madina Tul 'ilmiyyah ziendelee kwa kasi na mipaka! Na Mwenyezi Mungu عز و جل atujaalie mafanikio katika maisha ya kidunia na katika Akhera kwa kutuwezesha sisi kufanya kila tendo zuri kwa ikhlaasi! Na sisi sote tupate kubarikiwa na mauti ya kishahidi chini ya kuba la kijani, na kuzikwa katika Jannat-ul-baqii "na makazi katika Jannat-ul-Firdaus.

امين بجاہ خاتم النبیین ﷺ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَ،
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ ۝ يٰسُوُّ اللّٰهُ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ۝

KARIBU KATIKA UISLAMU

Imani kwa Mwenyezi Mungu ﷺ

Kuwa Muislamu, mtu anatakikana adhihirishe imani yake imara katika Tawheed (Umoja wa Mwenyezi Mungu ﷺ na unabii wa Mtume Muhammad ﷺ).

Mwenyezi Mungu ﷺ ni mmoja. Hakuna mshiriki katika uungu wake, kazi yake, Amri na majina yake. Mwenyezi Mungu ﷺ ni 'waajib - ul- wujood' yaani kuwa kwake ni lazima wakati wote. Yeye ni wa milele (al-Qadeem) Na milele (al-Baaqī). Hakuna mwingine isipokuwa Mwenyezi Mungu ﷺ anastahili sifa zisizo na kikomo na ibada. Yeye ﷺ hategemei mwingine bali kila kitu katika ulimwengu kinamtegemea yeye.

Ujuzi wa Mwenyezi Mungu ﷺ ni zaidi ya mawazo na ufahamu wote. Kwa hakika haiwezekani kuelewa ukuu wake kwa kutumia kiasi chochote cha hekima, uwasilishaji, akili au uangavu kwa sababu yeye ni zaidi ya mawazo na hana kikomo chochote. Inawezekana tu kufikiria kitu wakati kina umbo, sura au fomu. Lakini kwa kuwa Mwenyezi Mungu ﷺ hana umbo, hana kikomo, jaribio lolote la kumpa sura haiwezekani. Bali mtu anaweza kuja kujua kwa kuwepo kwa Mwenyezi Mungu ﷺ kwa, sababu ya kibinadamu na kutafakari kwa viumbi vyake.

Mwenyezi Mungu ﷺ si baba wala mwana wa mtu yejote; wala hana mwenzi wowote. Wale wanaomfikiria kama baba au mwana ni makafiri.

Mwenyezi Mungu ﷺ ukamilifu wote umekusanyika ndani yake. Yeye ameepuka yote ambayo ni machafu, yenyé kasoro, ukatili na ukoseaji wa maadili. Kuwepo kwa upungufu wowote katika kuwa kwake haiwezekani kabisa.

Kusema uongo, kughushi, ubadhirifu, ushenzi, ujinga, ukosefu wa neema na mambo mengine mengi yenye kuchukiza kama haya, ni jambo lisilowezekana kabisa kwa Allah ﷺ. Mwenyezi Mungu ﷺ aliyetukuka yuko huru na mipaka ya wakati na anga, mahali na mielekeo, maumbo na vile vitu vyote vinavyofanana na viumbe vyovyote.

Ni kipenzi Mtume Muhammad ﷺ peke yake ndiye alimwona Mwenyezi Mungu ﷺ Kwa macho yake ya kimwili usiku wa Miraaj.

Manabii wengine ﷺ walimuona Mwenyezi Mungu ﷺ katika kutafakari na ndoto peke yake. Inasimuliwa kuwa Imām Abu hanifa رحمه اللہ علیہ alijsaliwa na maono ya Mwenyezi Mungu ﷺ zaidi ya mara mia moja katika ndoto zake.

Mwenyezi Mungu ﷺ ni Mwenye Enzi Kuu: anaweza kufanya chochote, wakati wowote na vile atakavyo Hakuna mtu anayeweza kudhibiti mamlaka juu yake. Wala hakuna mtu yejote anaweza kumshughulisha na nia yake. Yeye hufanya kwa nia yake. Mwenyezi Mungu ﷺ hasinzii wala halali. Anaangalia

ulimwengu wote. Hachoki wala hachoki kamwe. Si mwagine ilia Mwenyezi Mungu ﷺ ndiye mhifadhi wa ulimwengu Wote. Yeye ni mvumilivu zaidi, mkarimu na mwenye upendo kuliko wazazi. Rehemaa na ustawi wake hutoa Faraja kwa miyo iliyouunjika. Utukufu na ukuu wote ni kwa ajili yake.

Imani kuhusu Unabii (utume)

Kwa Waislamu, ni muhimu kujua kuhusu manabii ﷺ Na sifa zao nzuri. Ni muhimu kama kujua kuhusu ukuu na sifa za Mwenyezi Mungu ﷺ Pia ni muhimu kuwa na ujuzi thabiti kuhusu unabii ili mtu apate kuepuka na mawazo mabaya na imani za kupotosha na kuepuka kutaja chochote ambacho kinaweza kupoteza heshima ya manabii ﷺ.

Manabii walikuwa wanaume wote

Nabii ﷺ ni Mtu ambaye amepata wahyi wa Mwenyezi Mungu ﷺ kutoka kwa Mwenyezi Mungu ﷺ aliyetukuka, kwa ajili ya kuwaongoza wanadamu. Mtu huyo pia anaitwa mtume au mjumbe wa Mwenyezi Mungu ﷺ aliyetukuka.

Manabii wote ﷺ waliotumwa na Allah ﷺ walikuwa wanadamu na wanaume. Hakuna mwanamke aliyewahi kupewa hadhi ya utume. Tanabahi kuwa Haikuwa lazima kwa Mwenyezi Mungu ﷺ kutuma manabii wake ﷺ, Hata hivyo, kwa fadhila yake kubwa, Yeye ﷺ aliwatumwa manabii ﷺ kuwaongoza wanadamu. Nabii lazima apokee wahī au ujumbe wa Mwenyezi Mungu ﷺ iwe amepewa kuititia Malaika au kwa njia nyingine yoyote.

Mitume mashuhuri wa Mwenyezi Mungu ﷺ

Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ameteremsha Mitume wengi kwa ajili ya kuwaongoza wanaadamu tokea zama za Nabii Ādam عليه السلام. Ingawa baadhi yao wametajwa makhsusi ndani ya Qur'an Tukufu, wengine wengi hawajatajwa humo. Mitume ambao wamepewa umashuhuri ndani ya Qur'ani Tukufu ni: Nabii Ādam, Nabii Idrīs (Enoch), Nabii Nuh (Nuhu) Nabii Hūd, Mtume Sāliḥ, Nabii Ibrāhim (Ibrahim), Nabii Ismaili Nabii Ishaaq (Isaac), Nabii Lūṭ (Lut), Nabii Ya'qoob (Yakob), Nabii Yusuf (Yusuf), Nabii Shu'aib, Nabii Ayyub (Ayubu), Nabii Musa (Musa), Nabii Harun (Harun), Nabii Dhul Kifl (Ezekiel), Nabii Daud (Daudi), Nabii Sulaiman (Sulaiman), Nabii Zakaria (Zakaria), Nabii Yahya (Yohana), Mtume Īsa (Yesu) na Kiongozi wa Mitume wote Sayyiduna Muhammad ﷺ.

Manabii ni wangapi?

Haikubaliki kuweka takwimu halisi juu ya idadi ya manabii walioatumwa na Mwenyezi Mungu ﷺ mwenye hekima zaidi, kwa ajili ya uongozi wa wanadamu kwa sababu Maoni juu ya hatua hii inatofautiana. Njia iliyo salama zaidi ni kuamini na kusema kwamba Mwenyezi Mungu ﷺ alituma mitume takriban laki moja na elfu ishirini na nne (124,000)

Imani kuhusu Malaika

Malaika si wanamume wala si wanawake; hawali wala hawanywi; hawaoi wala hawazai. Wametengenezwa kwa nuru na kwa hivyo

wanaweza kujibadilisha kuwa aina mbalimbali. Vile vile wana uwezo wa kujigeuza katika sura yoyote ile lakini kamwe hawafanyi jambo lolote kwa kujua au kwa kutojua dhidhi ya amri ya Mwenyezi Mungu ﷺ.

Kila Malaika ana kazi maalum ya kutimiza. Baadhi ya Malaika wanaleta Wahyi (Wahyi) kutoka kwa Mwenyezi Mungu ﷺ kwa Mitume Wake ﷺ Baadhi yao wanawajibika kwa mvua na wengine wana jukumu la kuwaruzuku viumbe nya dunia. Baadhi ya Malaika hutengeneza uso wa mtoto ndani ya tumbo la mama, huku wengine wakichunga mabadiliko ya miili ya wanadamu.

Baadhi ya Malaika ﷺ wanawajibu wa kutoa ulinzi kwa viumbe hai kutohana na maadui zao na kutohana na hatari zinazowanyemelea. Baadhi ya Malaika ﷺ huteremka kuhuduria ibada na vikao vinavyofanyika kwa ajili ya kumkumbuka Mwenyezi Mungu ﷺ, na Mitume Wake ﷺ Baadhi ya Malaika hupeleka salamu za Waislamu kwa Mtume Muhammad ﷺ na wengine wamepewa kazi ya kupuliza tarumbeta kabla ya siku ya Qiyaamah.

Sayyidunā Jibrāīl (Jibril) ni Malaika Mkuu. Jina lake ni 'Rooh-ul-Ameen.' Alimtembelea Mtukufu Mtume ﷺ mara elfu ishirini na nne, Nabī Ādām ﷺ mara ishirini na nne. Nabii Idris ﷺ mara nne, Nabī Nooh ﷺ mara hamsini, Nabī Ibrāhīm ﷺ mara arubaini na mbili (42), Nabī Ayyūb ﷺ mara tatu, Nabī Ya'qoob ﷺ mara nne,

Nabi Musa ﷺ mara mia nne , na Nabī Isa ﷺ mara kumi.

Malaika wengine mashuhuri ni Sayyidunā Mīkā-eel, Sayyidunā Isrāfil na Sayyidunā Izra'eel. Sayyuduna Izra'eel ﷺ ni Malaika wa mauti. Kisha kuna Malaika ambao wamebeba 'Arsh (Arshi) na Kursi (Kiti). Malaika hawana dhamiri wala sababu zao wenye. Wameumbwa ili wamtii Mwenyezi Mungu ﷺ Muweza wa yote. Hawaulizi kamwe maswali kama kwa nini, vipi na nini bila ya idhini ya Mwenyezi Mungu ﷺ. Wamejitolea kikamilifu kwa Mapenzi ya Mwenyezi Mungu ﷺ Muumba Mkuu.

Malaika wawili daima wanaandamana na kila mtu kwenye mabega yote mawili waitwao 'Kirāman Kātibīn', wao ni waandishi. Wanarekodi akaunti ya kila siku ya matendo mema na mabaya ya mtu binafsi. Malaika wengine wawili maarufu ni 'Munkar-nakīr'. Baada ya kuzikwa, malaika hawa huwaita wafu na kuuliza maswali matatu yanayohusu imani:

1. Ni nani Mola (Mungu ﷺ) wako?
2. Dini yako ni ipi?
3. Ulikuwa unasemaje kuhusu yeye (wakimaanisha Mtukufu Mtume Muhammad ﷺ)?

Viumbe wengine wasio wa kawaida wanaitwa Majini (Jinn). Wameumbwa kutokana na moto. Baadhi yao wana uwezo wa kuchukuwa sura yoyote wanayotaka. Wana maisha marefu sana ingawa baadhi ya vipimo vyao, kama akili na roho ni kama

wanadamu. Wanakula, kunywa na kuzaa na kufa kama wanadamu. Kuna Waislamu na wasio kuwa waislamu miongoni mwa Majini na kuwachukulia wote kama waovu imekatazwa kabisa.

Imani katika vitabu vya Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ

Vitabu vyote vya mbinguni ni vya kweli na yale ambayo Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mtukufu عَزَّوَجَلَّ amesema kupitia kwayo, ni ya kuaminiwa. Uhifadhi wa Maandiko Matakatifu hayo ulikabidhiwa kwa wafuasi wao husika, na badala ya kuhifadhi vitabu hivyo katika kumbukumbu zao na kwenye mabamba, vitabu hivyo vilipata mabadiliko. Kwa hivyo jambo ni kuwa , vitabu hivi havingeweza kutegemewa kuwa sawa na vile vilipofunuliwa awali kwa kuwa wale waliokuwa na masilahi zama hiso walibadilisha maneno na herufi kubadili maana ili kuvifanya vilingane kwa urahisi wao na masilahi yao ya kibinagsi. Hata walijiingiza katika kuongeza na kufuta maneno kwa mujibu wa matakwa na matamanio yao. Aina hii ya upotoshaji kuhusiana na Maandiko inaitwa ‘Tahreef’.

Kwa hiyo inafaa kwamba, tunapokutana na jambo lolote lilitotajwa katika Maandiko yaliyotangulia, tutalikubali ikiwa tulinalingana na Qur’ani Tukufu. Lakini ikiwa ni kinyume na Quran Tukufu tunapaswa kuiona kuwa ni matokeo ya ‘Tahreef’. Katika hali ya kuchanganyikiwa juu ya jambo linalowiana au kutowiana na Qur’ani Tukufu, tusikubali mambo hayo mara moja wala tusikanushe moja kwa moja, msimamo wetu katika hali kama hiso unapaswa kuwa wa tahadhari.

Quran Tukufu, Agano la Mwisho la Mwenyezi Mungu ﷺ

Mwenyezi Mungu ﷺ aliteremsha Maandiko Matakatifu mengi kupitia Mitume wengi ﷺ. Wanne kati yao ni maarufu zaidi:

1. Taurat (Taurati) iliteremshwa kwa Mtume Musa ﷺ.
2. Zabur (Zaburi) iliteremshwa kwa Nabii Daud (Dawud) ﷺ.
3. Injili (Biblia) kwa Mtume ‘Isā ﷺ.
4. Qur'ani Tukufu iliyoteremshwa kwa kipenzi chetu Mtume Sayyidunā Muhammad ﷺ. صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Muhuri wa Mitume.

Hakuna upeo wa ubora au uduni baina ya maneno matukufu ya Mwenyezi Mungu ﷺ Hata hivyo, Qur'ani Tukufu inaonekana kuwa ndio yenyewe thawabu zaidi.

Kifo na kaburi

Wakati maisha ya mtu yanapokwisha, Malaika Izra’iyil ﷺ huja kumwondoa Rooh (nafsi) kutoka kwa mtu anayekufa. Mtu anayekufa anapotazama kushoto na kulia kwake, anaona Malaika kila mahali. Malaika wa Rehema humjia Muislamu. Malaika wa adhabu wanawajia Makafiri (wasioamini). Nafsi ya Muislamu hutolewa kutoka mwili wake kwa urahisi na heshima na Malaika wa Rehema. Nafsi ya Kaafir inatolewa kwa maumivu na fedheha kubwa. Mtu anapotembelea kaburi, nafsi humwona mtu huyo, humtambua na kusikiliza kile anachosema. Waliokufa Wanaweza kusikia hata nyayo za wageni wanaowatembelea.

Nini kinatokea baada ya kuzikwa?

- ❖ ‘مَنْ رَبُّكَ؟’ ikimaanisha ‘Nani Mola wako Mlezi?’
- ❖ ‘مَا دِينُكَ؟’ ikimaanisha ‘Dini yako ni ipi?’
- ❖ ‘مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي حَقِّ هَذَا الرَّجُلِ؟’ ikimaanisha ‘Ulikuwa unasemaje kuhusu mtu huyu?’

Ikiwa mtu aliyekufa ni Mwislamu, atajibu kama ifuatavyo:

- ❖ ‘رَبِّ اللَّهُ’ ikimaanisha ‘Mola wangu ni Allah.
- ❖ ‘دِينِ الْإِسْلَامُ’ (Maana . ‘Dini yangu ni Uislamu.
- ❖ ‘هُوَ رَسُولُ اللَّهِ’ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ni Mtume wa Mwenyezi Mungu ‘عَزَّوَجَلَّ’.

Sasa sauti kutoka mbinguni itasikika ikitisema: “Mtumishi wangu amesema kweli. Mwekee kitambaa cha mezani cha pepo. Mpe nguo za pepo ili avae na umfungulie milango ya Peponi.” Hewa baridi na harufu nzuri ya Jannah itajaza anga. Kaburi litafanywa pana na kubwa. Malaika watasema: “Lala kama bwana harusi hulala usiku wa arusi yake,” hii itakuwa kwa ajili ya Waislamu wema wachaMungu عَزَّوَجَلَّ. Wenye madhambi wataadhhibiwa kulingana na dhambi zao. Adhabu hii itaendelea kwa muda. Adhabu inaweza kukoma pale mtu anapoomba (hufanya du’ā) kwa ajili ya mtu aliyekufa au wakati Allah عَزَّوَجَلَّ Mwenye kurehemu zaidi anaonyesha rehema zake kwa wafu. Ikiwa mtu

aliyekufa ni mnafiki (munafiq), basi hataweza kujibu maswali na atasema “**هَيْهَاتٌ هَيْهَاتٌ لَا أَذْرِى**” ikimaanisha “aibu,aibu, kwa maana sijui lolote.” Mwita atapaza sauti: “Yeye ni mwongo, mwekee kitambaa cha moto, na mpe nguo za moto ili avae na mfungulie milango ya jahannam, ambapo joto la kuzimu litamfikia.” Kutakuwa na malaika wawili ambao watamwadhibu na kumpiga kwa nyundo kubwa za moto. Nge wakubwa na nyoka watamng'ata mfululizo. Adhabu za aina mbalimbali zitatolewa kwake hadi siku ya kufufuliwa.

Siku ya mwisho (Qiyama)

Muislamu anapaswa kuamini kwamba siku na wakati wa kifo ya kila mtu imepangwa kutoka mwanzo. Kila kitu na kila kiumbe hai kitapata kifo. Walimwengu watakwisha kwa amri ya Mwenyezi Mungu ﷺ Aliyetukuka, na hiyo ndiyo Siku ya Mwisho iitwayo ‘Qiyaamah’.

Inasemekana kwamba Malaika Isrāfeel عليه السلام amepiga magoti chini ya ‘Arsh na tarumbeta mikononi mwake, akingojea Amri ya Mwenyezi Mungu ﷺ Aliyetukuka, ili aipige hiyo tarumbeta. Kupulizwa kwa tarumbeta kwa mara ya kwanza kutaleta mwisho wa ulimwengu. Dunia, mbingu, Malaika na wanadamu - wote lazima waangamie siku moja. Ni Mwenyezi Mungu ﷺ tu Aliyetukuka, ndiye atakayedumu milele. Lakini kabla ulimwengu haujafika mwisho wake kutatokea dalili nyingi za kutangaza ukaribu wa Qiyama inayokaribia. Baadhi ya ishara hizi zimetajwa hapa:

Kupotea kwa maarifa

Elimu ya Uislamu itatoweka taratibu baada ya kufa kwa wanazuoni wa Kiislamu. Huenda wapo baadhi ya wanachuoni lakini akili na nyoyo zao zitakuwa tupu za elimu ya kweli. Watu wataacha kuwa na mawazo ya kidini.

Upotovu wa kijinsia

Upotovu wa kijinsia utaongezeka. Uzinifu utaenea sana. Ukocefufu wa adabu utafikia kiwango cha juu sana mpaka wanadamu watajiingiza kwenye ngono hadharani kama wanyama. Heshima na adabu zinazofimarisha uhusiano kati ya vijana na wazee zitatoweka. Idadi ya wanaume itapungua ilhali ya wanawake itaongezeka. Kutakuwa na angalau wanawake hamsini kwa mwanamume mmoja.

Manabii wa Uongo

Watu watadai kuwa ni Mitume ijapokuwa Utume umemalizika kwa Mtume Muhammad ﷺ Baadhi ya manabii wa uongo tunaowajua ni: Musailama Kazzab kutoka Jangwa la Najd la Arabia, Tulaiha Bin Khuwailid, Aswad Ensa, Mirza Ghulam Ahmad Qādiyāni. Wote wameeneza madai ya uwongo ya Utume. Wengine ambao bado hawajatokea bila ya shaka watatokea mmoja baada ya mwingine kabla ya kutokea Siku ya Qiyama.

Wingi wa mali

Utajiri utakuwa mwingi na utaonekana kila mahali, kama mlima

wa makaa yanayowaka. Wingi huu utakuwa mwingi sana hivi kwamba hautastahimilika kwa watu waadilifu na wakweli ambao watastaafu kwenda makaburini, wakitamani kifo.

Muda utapita haraka

Wakati utapita kwa upesi sana, mpaka itafika hali kuwa mwaka mzima utapita kama mwezi, na mwezi utapita kama juma, juma itapita kama siku na siku itapita kwa muda wa saa moja . Watu watatafuta elimu ya Uislamu kwa ajili ya mahitaji yao ya kibinafsi na ya kimaada na sio kwa ajili ya Uislamu wenyewe. Wanaume watanyenyeka kwa wanawake wao. Watoto hawatawatii wazazi wao. Wengine watapendelea kuwa pamoja na marafiki zao na wataawaacha wazazi wao. Watu watajadili mambo ya dunia katika Masaajid. Muziki na densi zitakuwa utaratibu wa jumla ya siku. Watu watawalaani mababu zao na kuwasema vibaya. Wanyama wa porini watazungumza na wanadamu. Watu wabaya na wasiojua kusoma na kuandika wataishi katika majumba makubwa ya kifahari.

Baadhi za Ishara kuu za siku ya Qiyama.

- ❖ Kudhihiri kwa Imam Mahdi: Imam Mahdi رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ atatokea wakati Uislamu unatoweka kila mahali na kufungiwa ndani ya mipaka ya Hijaaz (Arabia) pekee. Kisha dunia itajaa makafiri. Katika hali hiyo ya kufedhehesha, Wacha Mungu عَزَّوَجَلَّ Watakatifu (Awliyā) عَزَّوَجَلَّ na watu wote wema wamchao Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ wataziacha nchi zao

kwenda kujikinga katika miji mitakatifu ya Makka ‘Mtukufu’ na Madinah ‘iliyonawiri’.

Katika mwezi wa Ramadhani, Imam Mahdi رضي الله عنه atakuwa mionganoni mwa watu wanaofanya twawafu (kuzunguka Ka’aba Tukufu.) Wacha Mungu عزوجل Watakatifu na Waislamu watamtambua na kumsihi akubali wito wao. Imam Mahdi رضي الله عنه kwanza atakataa ombi lao lakini hatimaye atakubali, halafu itafuata sauti yenye kuamrisha kutoka kwa Ghaibu, “Yeye ni Mahdi, Khalifah wa Allah عزوجل Sikiliza anachosema na umfuate.” Kisha wote watatangaza imani yao na utii kwa Imam Mahdi رضي الله عنه ambaye atawaongoza kwenda Shaam (Syria).

- ❖ Kutokeza kwa Dajjal: Atawafufua wafu na ardhi itaota mimea kwa amri yake. Atafanya mawingu yavuje mvua. Mifugo ya watu katika wakati wa utawala wake itaongezeka kwa idadi na afya na mavuno ya maziwa pia yataongezeka. Dajjal atakapoipita kwenye misitu, hazina za mali zitamfuata kama kundi la nyuki. Atacheza hila hizi na hila zingine kadhaa za kichawi ambazo hatimaye zitathibitisha kuwa udanganyifu mtupu. Hila zote hizi kwa hakika zitakuwa matendo ya udanganyifu ya uchawi na zitatoweka kwa mara moja wakati Dajjal atakapoondoka mahali hapo. Wakati wowote Dajjal anapojaribu kuelekea katika miji mitakatifu ya Makka na Madina, Malaika huelekeza uso wake upande mwingine. Dajjal atafuatwa na jeshi la Mayahudi na atakuwa na herufi tatu “(Kaaf), (Faa), (Raa)” (zinazoashiria Kaafir au kafiri) zilizochongwa kwenye paji la uso wake. Waislamu peke yao wataweza kuona na kusoma herufi hizi.

Dajjal atakapomaliza mzunguko wake wa dunia na kufika Syria, itakuwa wakati wa alfajiri. Wito wa kuswali swalah ya asubuhi utakuwa umemalizika tu wakati Mtume 'Isā ﷺ atakaposhuka kwenye mnara wa mashariki wa Jaami' Masjid ya Damascus. Imam Mahdi atakuwepo na ataombwa na Mtume 'Isā ﷺ aongoze swala. Kuwepo kwa Mtume 'Isā ﷺ kutakuwa na athari mbaya sana kwa Dajjal ambaye ataanza kuyeyuka, kama chumvi ndani ya maji, kutohana na harufu ya kupendeza ya Mtume Isa ﷺ Harufu ya kupendeza itaendelea kuongezeka Kwa kasi hadi pale Dajjal atakapolazimika kurudi nyuma. Mtume 'Isā ﷺ atamfukuza Dajjal na hatimaye atamuua kwa mkuki.

Mwisho wa utawala wa Dajjal utaashiria mwanzo wa enzi mpya. Utawala wa Mtume 'Isā ﷺ utakuwa ni utawala wa wingi na wa ukwasi. Watu watakuwa na mali nyingi kiasi kwamba itakuwa vigumu kupata mtu yejote mwenye mahitaji ya kitu chochote. Hakutakuwa na uadui, wivu, au kutoaminiana kati ya watu. Mtume 'Isā ﷺ atamuua nguruwe (Khinzeer) na kuuvunja Msalaba. Wafuasi wote wa Vitabu vitukufu walionusurika na ukatili wa kidhalimu wa Dajjal wakati wa utawala wake hatimaye watatangaza utii wao kwa Mtume 'Isā ﷺ Sasa kutakuwa na dini moja tu kuu - Uislamu.

- ❖ Kutokeza kwa Ya'juuj na Ma'juuj ('Gog' na 'Majuj'): Wakati wa enzi adhimu ya Mtume 'Isā ﷺ kabilia lenye nguvu zaidi la 'Transoxania' ambalo ni 'Yajuj' na 'Majuj' litatokea kufanya mauaji, kupora na kuharibu popote waendako. Watapita kando ya ziwa la Tiberia na kunywa maji yake yote.

Kisha watasonga mbele mpaka kufika kwenye Mlima Khamar huko Jerusalem. Baada ya kuwaua jumla ya wanadamu, watajaribu kuwaua wale walio mbinguni. Kisha Mtume ‘Isā عليه السلام na maswahaba zake wataomba msaada. Kisha Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ م wenye nguvu zote, atatuma wadudu kuangamiza Ya’jouj na Ma’jouj. Watauawa hivyo na maiti zao zitachukuliwa na ndege.

Kisha kutakuwa na mvua nyingi kwa siku nyingi na kwa sababu hiyo dunia itachukua rutuba ilijojaa zaidi. Kipindi cha utajiri na ustawi kitafuatwa na kipindi cha siku za giza, kinachosababishwa na nguzo za kina za moshi wa ajabu. Moshi huu utaonekana kwa Amri ya Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ Aliyetukuka, na utaifunika dunia nzima.

- ❖ Muonekano wa Dābbatul-Ard: Huyu ni kiumbe wa kutisha aliye chini ya ardhi, mwenye sura ya kutisha ya mnyama. Itaonekana ikiwa imeshikilia katika mkono wake mmoja, fimbo ya kimiujiza ya Nabii Mūsā عليه السلام na kwa mkono wake mwingine pete ya kimiujiza ya Nabii Suleiman عليه السلام Kwa msaada wa fimbo ataweka alama kwenye paji la uso la kila Muislamu na kwa msaada wa pete ataweka alama nyeusi kwenye paji la uso la kila kafiri. Alama hizi zitawatofautisha Waislamu na wasiokuwa Waislamu.
- ❖ Jua linachomoza kutoka Magharibi:

Kisha utakuja wakati ambapo jua litachomoza kutoka Magharibi badala ya Mashariki. Ishara hii ikiwa dhahiri, mlango wa toba utafungwa. Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ Aliyetukuka, sasa hatakubali

toba kutoka kwa yejote, wala hataruhusiwa yejote kuingia katika dini ya Uislamu.

- ❖ Kupuliza kwa upopo wenye Manukato na yenye Kuburudisha: Kufariki kwa Nabii ‘Isā عليه السلام kutafuatiwa na muda wa miaka arobaini halafu Siku ya Qiyama itasimamishwa. Kuelekea mwisho wa kipindi hicho upopo wa baridi na kuburudisha utavuma duniani kote. Upopo mkali huo utaondoa roho ya kila Muislamu kutoka kwenye mwili wake, na kutangaza ujio wa Siku ya Kiyama.

Udhihirisho wa ishara ya mwisho kwa namna ya upopo wa ajabu utafuatiwa na muda mwagine wa miaka arobaini , wakati huu hakuna mwanamke atakayeweza kuzaa mtoto. Hiki kitakuwa ni kipindi cha kutoamini kabisa. Kutakuwa na makafiri kila mahali. Hatobakia Muumini atakayemwabudu Mwenyezi Mungu ﷺ Aliye tukuka.

- ❖ Kupulizwa kwa tarumbeta: Kuelekea mwisho wa kipindi hicho, Mwenyezi Mungu ﷺ Aliyetukuka, Atamuamuru Malaika Israfeel عليه السلام kupuliza tarumbeta au Baragumu. Hii itaashiria mwanzo wa Siku ya kuhukumu (qiyama). Hapo awali, sauti ya Soor (tarumbeta) itakuwa ndogo na itaongezeka polepole hadi kuwa kubwa sana. Kwa wakati huu watu watakuwa wameshughulika na kazi zao za kila siku. Wakisikia sauti kuu ya tarumbeta, wote watapoteza fahamu, na watakufa. Sauti hii ya kuziwisha ya ‘Soor’ itathibitisha kifo kwa ulimwengu mzima. Kila kitu kilichopo: ardhini, mbinguni, juu, mwezi, nyota, milima, wanadamu, Malaika

akiwemo Isrāfeel عَلَيْهِ السَّلَامُ na tarumbeta yake vitatoweka na kutokuwepo. Hakutakuwa na chochote isipokuwa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mtukufu. Siku hiyo Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mtukufu atasema: Leo ufalme ni wa nani? Hakutakuwa na wa kumjibu. Kisha Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ atasema: "Ni Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mmoja, Mwenye ushindi."

Kutakuwa na muda wa miaka arobaini kati ya kupulizwa kwa tarumbeta kwa mara ya kwanza na ya pili. Wakati wa kuvuma kwa mara ya kwanza, dunia pamoja na matukio yake yote ya kimaumbile itaangamizwa na hakutabakia chochote ila Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Matukio yatakayotokea wakati wa kuvuma kwa mara ya kwanza yamefanuliwa katika Quran Tukufu:

فَإِذَا النُّجُومُ طُبِستُ ﴿١﴾

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسَفَّتْ ﴿٣﴾

Kisha (itatokea) itakapozimwa nuru ya nyota. Na mbingu itakapopasuliwa. Na milima inapo fanywa vumbi na kupeperushwa.
[77:8-10]

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿٤﴾ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَنَادَكَةً وَّ
اَحِدَةً ﴿٥﴾ فَيُوْمَئِيدُ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿٦﴾ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِيدٌ وَّ
اَهِيَّةً ﴿٧﴾

Hivyo, wakati Baragumu itapulizwa kwa pigo moja. Na ardhi na milima huinuliwa na kusagwa mara moja. Hiyo ndiyo Siku itakapo tokea tukio (kubwa). Na mbingu zitapasuka, na siku hiyo zitakuwa dhaifu. [69:13-16]

فَإِذَا نُقْرِفُ فِي النَّارِ قُوْرٌ ۝ فَذَلِكَ يَوْمٌ مِّنْ يَوْمٍ عَسِيرٍ ۝ عَلَى الْكُفَّارِ يَوْمٌ غَيْرُ

عَسِيرٍ ۝

Kwa hiyo, wakati Baragumu itapulizwa. Basi, Siku hiyo ni Siku kali. (Siku hiyo) si rahisi kwa makafiri. [74:8-10]

وَنُفَجَّرُ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ أَتْمَمَ نُفْجَةً

فِيهِ أُخْرَى ۝ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ۝

Na litapulizwa barugumu, basi watazimia waliomo mbinguni na waliomo ardhini isipokuwa amtakaye Mwenyezi Mungu. Kisha itapulizwa tena; hapo watainuka wakitazama (kwa mshangao). [39:68]

Mahitaji ya Uislamu

1. ‘Shahaadah’ au Tamko la Imani.

Ili mtu awe Mwislamu ni lazima aamini na kutamka maneno yanayomaanisha, “Hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki isipokuwa Allah ﷺ na Muhammad ﷺ ni Mtume wa Mwenyezi Mungu ﷺ. Tamko hili linashuhudia kwamba Mwenyezi Mungu ﷺ yupo, kwamba Yeye hafanani na ni mbora wa viumbe Vyake na kwamba hakuna apasae kuabudiwa kwa haki ila Yeye. Pia inashuhudia kwamba Yeye ndiye Muumbaji na Mmiliki wa kila kilichopo na Mlinzi wa mambo yote. Mwenyezi Mungu ﷺ Anasema katika Qurani Tukufu:

الَّا إِنَّ اللَّهَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ۖ وَمَا يَتَبَعِّدُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءٌ ۚ إِنْ يَشْبِعُونَ لَا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١٦﴾

Zingatieni, hakika vilivyomo mbinguni na ardhini ni vya Mwenyezi Mungu. Na wanawafuata nani, hao wanaoabudu miungu badala ya Mwenyezi Mungu? Wanashikamana na dhana tu, na wanafanya tu dhana za uongo. [Yunus 10:66]

“Shahaadah” ni kushuhudia kwamba kipenzi chetu, Mtume Muhammad ﷺ ni miongoni mwa Mitume, waliofikisha wahyi wa Mwenyezi Mungu ﷺ kwa wanadamu. Allah Mtukufu ﷺ Anasema:

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ﴿٢٨﴾

Na wao husema: Uamuzi huu utatokea lini ikiwa nyinyi mnasema kweli? [Sajdah 32:28]

Kwa hakika, imeelezwa ndani ya Qur'an Tukufu kwamba Mtume Mpenzi Muhammad ﷺ ndiye mwisho wa Mitume wa Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu. Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ﷺ Anasema:

مَا كَانَ مُحَمَّدًا أَبَا آخَدٍ مِنْ رِجَالٍ كُمْ وَلِكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّنَ

وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيهِمَا ﴿٤٠﴾

(Mtume Mpenzi) Muhammad si baba wa mtu yejote mionganini mwenu. Ndiyo, yeye ni Mtume wa Mwenyezi Mungu na Mwisho mionganini mwa Mitume wote. Na Mwenyezi Mungu anajua kila kitu. [Ahzab 33:40]

Qur'ani Tukufu pia inathibitisha kwamba maneno ya kipenzi Mtume Muhammad ﷺ yamefikishwa kutoka kwa Mwenyezi Mungu ﷺ. Allah Mtukufu ﷺ Anasema:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوْىٰ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

Wala hasemi kwa matamanio yake. Haikuwa ila ni wahyi wa Mwenyezi Mungu ulioteremshwa kwake. [Najm 53;3-4]

Hivyo basi, Qur'ani Tukufu na Hadithi na Sunnah za Mtume wa Mwisho Muhammad ﷺ ni msingi wa dini ya Uislamu, na zinabainisha kila kipengele cha maisha ya Kiislamu.*

2. Salah (Ibada ya rasmi ya kutekelezwa kila siku mara tano).

Ṣalāh ilitekelezwa kwa namna moja au nyininge katika historia na manabii wote عَزَّوَجَلَّ na wafuasi wao kama sehemu muhimu ya dini ya Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ. Dini ya Uislamu, ujumbe wa mwisho kwa wanadamu, unachukulia salah kuwa muhimu sana. Muislamu anatakiwa kuswali mara tano kila siku ndani ya vipindi maalum, kama alivyofundishwa na Mtume mpendwa Muhammad ﷺ Maombi haya (salah) ni ya lazima, na yanaunda kifungo cha moja kwa moja kati ya mwabudu na Muumba wake. Uislamu hauwaiti Waislamu kufanya tu tendo hili la ibada; bali Inawataka kuzitakasa nafsi zao. Allah عَزَّوَجَلَّ Aliyetukuka Sana anasema kuhusu Swala:

أُكْلِ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۖ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۖ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٥﴾

Ewe Mpenzi, soma Kitabu ulichoteremshiwa na ushike Swalah; Hakika Swalah hukomesha machafu na maovu. Na hakika kumdhukuru Mwenyezi Mungu ndio kukubwa zaidi, na Mwenyezi Mungu anayajua mnayo yatenda. [Ankabut 29:45]

3. ‘Zakaah,’ deni la faradhi la kila mwaka.

Neno ‘Zakaah’ maana yake ni utakaso na ukuaji. Kanuni muhimu ya Uislamu ni kwamba vitu vyote ni vya Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ Mtukufu. Waislamu wamefaradhishwa kuchuma na kutoa mali zao kwa njia zinazokubaliwa na Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ Aliyetukuka. Mfumo wa Zakaah uliopangwa na Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ ni haki ya Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ katika Utawala Wake. Sio sadaka wala kodi, bali ni faradhi inayostahikishwa na Waislamu ambao wana mali zaidi ya mahitaji yao ya kimsingi. Hivyo basi, tafauti baina ya Zakaah na ushuru ni kwamba Muislamu anatoa Zakaah kwa kupenda kwake; wao wenyewe ndio wanaosimamia malipo.

Zakaah inadaiwa tu wakati mtu ana kiwango cha chini kinachohitajika inayoitwa ‘Nisaab’ ambacho kinatofautiana na aina ya Mali. Daarul Iftā Ahle Sunnat inaeleza kwa uzaidi na kujibu Maswali kuhusu Zakaah, wasiliana na wao kwa kutumia barua pepe ifuatayo: darulifta@dawateislami.net

Zakaah inamtakasa Mwislamu kutokana na uchoyo, ubinafsi, na kupenda ulimwengu. Allah Mtukufu عَزَّوَجَلَ Anasema:

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُ الْأَرَضَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُبْعَثُونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا

يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مُّمَتَّأً أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةً ۝ وَمَنْ يُؤْتَ شُحًّا نَّفِيسَهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

Na walioufanya mji huu (mji wa Madinah) na Imani kuwa maskani yao kabla yao wanawapenda waliohama kwao, na hawaoni husuda katika nyoyo zao kwa yale waliyo pewa, na wanajitanguliza kuliko nafsi zao hata kama wao wenyewe ni wahitaji. Na aliyeepushwa na ubakhili wa nafsi yake, basi hao ndio wenyewe kufaulu. [Hashr 59:9]

Ni njia mwafaka ya kukidhi mahitaji ya sehemu maskini zaidi za jamii bila kusababisha ugumu wa maisha kwa matajiri.

4. ‘Siyam’ au kufunga.(saumu)

Mwenyezi Mungu ﷺ Aliyetukuka amefaradhisha Waislamu kufunga kama alivyowausia mataifa (ummah) yaliyotangulia. Yeye Aliyetukuka anasema:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

Enyi waumini! Mmelazimishwa kufunga kama walivyalazimishwa waliokuwa kabla yenu ili mpate uchamungu. [Baqarah 2:183]

Njia ya Kiislamu ya kufunga inahusisha kujizuia na kula, kunywa, kujamiiiana na tabia zote zilizokatazwa kama vile kuvuta sigara n.k. Saumu hiyo inazingatiwa wakati wote wa mchana wa mwezi

wa Ramadhani (kutoka alfajiri hadi machweo ya juu). Inapofanywa kwa utiifu kwa amri ya Mwenyezi Mungu **عَزَّوجَلَ** saumu huwafunza waumini subira na kujidhibiti, pamoja na kuwakumbusha wajibu wao kwa mamilioni ya wanadamu ambao wanakosa riziki au ni waathirika wa dhulma usio wa haki. Mwezi wa kufunga (Ramadhan) unaambatana na kuongezeka kwa juhud kuelekea tabia njema na matendo mema, pamoja na ibada ya ziada usiku (Rak'aat 20 ya Tarāweeh Ṣalāh). Kufunga si kurudi nyuma kutoka kwa maisha; badala yake; ni nyongeza ya shughuli za kawaida za Waislamu.

5. ‘Hajj’ au kuhiji

Hajj (hija) ya kila mwaka ya kwenda Makka, ni faradhi (lazima) mara moja katika maisha ya binadamu, kwa wale ambao wana uwezo wa kimwili na kifedha kuitekeleza. Allah Mtukufu **عَزَّوجَلَ** Anasema:

فِيهِ أَيْتُ بَيْنَتُ مَقَامَ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ أَمِنًا وَبِلِهِ عَلَى النَّاسِ

جِّئُ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ

الْعَلِمِينَ ﴿٤٣﴾

Zimo dalili zilizo wazi. (kama vile) mahala pa Ibrahim (kuswali). Na mwenye kuingia humo na awe chini ya ulinzi; na kuhiji katika Nyumba hii kwa ajili ya Mwenyezi Mungu ni (wajibu) kwa watu wanaoweza kuifikia. Na mwenye kukufuru (yaani akakanusha Hijja

kuwa ni nguzo ya Uislamu), basi Mwenyezi Mungu ni huru kutokamana na walimwengu wote. [‘Aal-e-‘Imran 3:97]

Hata hivyo, mamilioni ya Waislamu husafiri kwenda katika mji Uliotakaswa wa Makka kila mwaka kutoka kila kona ya dunia, na kutoa fursa ya kipekee kwa watu wa mataifa mbalimbali kukutana wao kwa wao kama wageni wa Mwenyezi Mungu ﷺ Mwingi wa Fadhila. Hija ni kielelezo cha imani safi na kujisalimisha kikamilifu kwa amri ya Mwenyezi Mungu ﷺ na hujaji (wanaohiji) hufanya ibada za utiifu usio na shaka, bila kutafuta chochote isipokuwa kukubaliwa kwa juhud zao na msamaha wa dhambi zao zilizopita. Mtu aliymaliza Hijja anarudi akiwa na mtazamo mpya wa maisha, nafsi iliyotakasika na baraka kutoka kwa Mwenyezi Mungu ﷺ Mwingi wa Fadhila.

Muhammad (Mtume wa Mwenyezi Mungu ﷺ)

Muhammad ﷺ ni Nabii wa mwisho wa Mwenyezi Mungu ﷺ anayejulikana kwa jina la Al-Amiyn hata kwa maadui wake, akawalingania watu kuitupilia mbali dini yao ya ushirikina na kuikubali dini ya Tawheed (umoja wa Mwenyezi Mungu ﷺ). Mwanamume mheshimiwa huyo ,mwenye umri wa miaka arubaini (40,) alidai kwamba Mwenyezi Mungu ﷺ anawachukulia watu wote, wanaume na wanawake, walio huru na watumwa, kuwa ni sawa: Ujumbe ambao, katika miongo miwili (miaka ishirini) iliyofuata, ungeleta amani katika Rasi ya Arabia iliyoharibiwa na vita vya nje ya hapo. ; ujumbe unaokataza vita vya kikabila na ufisadi wa kiongozi yejote; ujumbe uliokuja

kujulikana kwa jina la ‘Uislamu’, unaotaka kujitolea na kunyenyeka kwa Mwenyezi Mungu ﷺ (Mungu ﷺ) pekee.

Muhammad ni nani ?

Mtume Muhammad ﷺ alikuwa ni mtu mwenye asili ya utukufu. Alikuwa kielelezo cha tabia bora. Mwenyezi Mungu ﷺ Aliyetukuka, amemsifu kwa kusema:

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ حُلْقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

Na (Ewe Mpenzi), tabia yako (bora) bila shaka ni ya kiwango cha juu kabisa. [Qalam 68:4]

Hata maadui zake walithibitisha tabia zake bora. Abu Jahl, ambaye alikuwa mmoja wa maadui wakubwa wa Uislamu, alisema: “Ewe Muhammad! Sisemi kwamba wewe ni mwongo! Mimi nakanusha tu ulicholeta na kile unachowaitia watu.”

Baadhi ya Maswahabah wake walieleza adabu zake, wakisema: “Yeye ﷺ hakuwa mkali kamwe. Hakuwahi kupaza sauti yake hadharani wala kutumia lugha chafu. Hakulipiza ubaya kwa ubaya; bali alisamehe . Hakuinua mkono wake kumpiga yejote hata mtumishi au mwanamke. Hangekasirika ikiwa ameudhika, wala hanelipiza kisasi. Alikasirika tu pale watu waliporuka mipaka ya Mwenyezi Mungu ﷺ; katika hali hiyo pekee ndio aliwajibu watu hao. Mtume ﷺ hakupewa hiari baina ya mambo mawili, isipokuwa alichagua lililo jepesi katika mawili, maadamu si dhambi. Ikiwa kitendo hicho kilikuwa ni kitendo cha

dhambi, angekuwa mbali zaidi nacho. Alipoingia nyumbani kwake alikuwa mtu wa kawaida, alisafisha nguo zake, akakamua mbuzi wake, na kujihudumia mwenyewe (alifanya kazi zake mwenyewe)."

Tangu utotoni, alionekana kuwa mtu mwenye mawazo. Watu wa Uarabuni walimpa jina la 'Al-Ameen,' Mwaminifu / mwenye kuaminiwa (Mtu wa ukweli na mwaminifu) ; mkweli katika kile alichofanya, katika kile alichozungumza na kufikiria. Walibainisha kuwa siku zote sema kitu cha maana. Mtu ambaye angekaa kimya wakati hakuna cha kusema; inavyofaa, mwenye hekima, mnyofu, aliposema; daima kutupa mwangaza juu ya jambo. Hii ndio aina pekee ya hotuba inayofaa kuzungumza! Kupitia maisha tunamwona kuwa amechukuliwa kuwa mtu dhabiti kabisa, wa kindugu, na wa kweli. Mhusika mzito, mwaminifu lakini mwenye urafiki wa kupendeza, mwenye furaha, daima akiwa na tabasamu zuri kwenye uso wake unaong'aa:

Nabii mpendwa Muhammad pia aliitwa Ahmed. Mtume kipenzi na aliyebarikiwa Muhammad ﷺ alikuwa na kimo kidogo juu ya wastani. La kushangaza ni, katika mikusanyiko, angeonekana kuwa mrefu zaidi kuliko wale ambao walikuwa warefu zaidi kuliko yeye - hadi watu wakatawanyika. Kwa ngozi, yeye ﷺ alikuwa mweupe mwenye mguso wa kupendeza; nyeupe, lakini si hivyo kupita kiasi. Nywele zake zilikuwa nyeusi na zenye mawimbi, lakini ziliacha kujipinda, na ziliwekwa ndefu mpaka zilifika aidha katikati ya masikio yake au hadi mabega yake. Wakati mwingine ﷺ alikuwa akgawanya nywele zake katikati. Mtume kipenzi Muhammad

عليه السلام alikuwa na umbile la mtu mwenye nguvu. Yeye عليه السلام alikuwa na sehemu ya juu ya mgongo na mabega mapana, kati yake (kati ya sehemu ya juu ya mgongo na mabega) kulikuwa na Muhuri ya Utume. Yeye عليه السلام alikuwa na viungo virefu vya misuli, viungio vikubwa na mshipa mpana. Tumbo lake lilikuwa limekonda na halikuwahi kutokea mbele ya wasifu wa kifua chake. Uso wake ulikuwa unang'aa, "Kana kwamba jua lilikuwa linafuata mkondo wake na kuangaza kutoka kwenye uso wake"; yeye عليه السلام alikuwa na urefu wa wastani, si mrefu sana wala mfupi. Yeye عليه السلام alikuwa na sura ya kupendeza na ya kufurahisha; watu walijawa na mshangao walipomwona kwa mara ya kwanza, na walijua kwamba uso wake haukuwa wa mwongo.

Maswali na majibu

Kuhusu Dini ya Kiislamu

1. Mwenyezi Mungu ﷺ ni nani? ‘Je, Waislamu wanaabudu Mungu ﷺ tofauti?’

Baadhi ya watu wanaamini kwamba Waislamu wanaabudu Mungu ﷺ aliye tofauti na yule anayeabudiwa na Wakristo na mayahudi. Hii inaweza kuwa kutohana na kwamba Waislamu mara nyingi humtaja Mungu ﷺ kama ‘Allah’. Dhana hii ni ya uwongo, kwani ‘Allah’ ni neno la Kiarabu tu kwa ajili ya ‘Mwenyezi Mungu ﷺ Mmoja wa kweli, Mmoja Pekee Anayestahiki Kuabudiwa,’ Aliyeumba ulimwengu na wanadamu wote. Na pasiwe na shaka - Waislamu wanamwabudu Mungu ﷺ wa Manabii Nuh, Ibrahim, Musa, Daudi, na Isa. عليه السلام Hata hivyo, hakika ni kweli kwamba mayahudi, Wakristo na Waislamu wote wana dhana tofauti za Mwenyezi Mungu ﷺ. Kwa mfano, Waislamu - kama Wayahudi - wanakataa imani ya Kikristo ya Utatu na Umwilisho wa Mungu ﷺ. Hii, hata hivyo, haimaanishi kwamba kila moja ya dini hizi tatu zinaabudu Mungu ﷺ tofauti - kwa sababu, kama tulivyokwisha sema, kuna Mungu ﷺ Mmoja tu wa Kweli. Dini ya Kiyahudi, Ukristo na Uislamu zote zinadai kuwa ‘Imani za Ibrahim.’ Hata hivyo, Uislamu unafundisha kwamba dini nyingine, kwa njia moja au

nyingine, zimepotosha na kubatilisha imani safi na sahihi ya Mwenyezi Mungu ﷺ kwa kupuuza mafundisho Yake ya kweli na kuyachanganya na mawazo yaliyotengenezwa na wanadamu.

Watu wanaozungumza Kiarabu wa dini zote humtaja Mungu ﷺ kuwa ni 'Allah.' Kwa mfano, ukichukua tafsiri ya Kiarabu ya Biblia ya Kikristo utaona neno 'Allah' pale ambapo neno 'Mungu ﷺ' limetumika kwa Kiingereza. Kwa hiyo, 'Allah' si Mungu ﷺ wa Waislamu pekee, bali ni Mungu ﷺ yule yule anayeabudiwa kwa imani zote. Wazo hili kwamba 'Allah' ni tofauti na 'Mungu ﷺ' halina mantiki kwa vile ni sawa na kusema kwamba Wafaransa wanaabudu 'Mungu ﷺ' tofauti kwa sababu wanatumia neno 'Dieu,' na kwamba Wahispania wanaabudu 'Mungu ﷺ' tofauti kwa sababu walimwita. ye ye 'Dios', na kwamba Waembrania wanaabudu 'Mungu ﷺ' tofauti kwa sababu walimwita 'Yahweh.'

Hata hivyo, neno "Allah" ndilo jina linalofaa zaidi kwa Mwenyezi, kwa sababu halina umbo la wingi na wala halina jinsia yoyote, wakati neno Mungu ﷺ lina wingi na jinsia yaani miungu na Mungu ﷺ mke.

Quran Tukufu ambayo ni maandiko matakatifu ya Waislamu, iliteremshwa kwa lugha ya Kiarabu, hivyo Waislamu hutumia neno 'Allah' kwa 'Mungu ﷺ,' hata wanapozungumza lugha nyingine. Tafsiri halisi zaidi ya 'Allah' katika Kiingereza inaweza kuwa 'Mungu ﷺ mmoja na wa pekee' au 'Mungu ﷺ mmoja wa kweli.'

2. Quran inatumia neno “Sisi” inapomnukuu Mwenyezi Mungu ﷺ. Je, hiyo ina maana kwamba Waislamu wanaamini zaidi ya Mungu ﷺ mmoja?

Uislamu unashikamana na imani madhubuti na kali ya tauhidi. Inafundisha kwamba Mungu ﷺ ni Mmoja na hawesi kugawanywa. Katika Qur'an Tukufu, Mwenyezi Mungu ﷺ mara nyingi anajiita "Sisi". Lakini haimaanishi kwamba kuna Mungu ﷺ zaidi ya mmoja. Kujitaja au kujirejelea kwa Mwenyezi Mungu ﷺ Kwake Mwenyewe kama "Sisi" katikaaya nyingi za Qur'ani ni lazima ileweke katika lugha ya kiarabu ni kwa ajili ya kuashiria uwezo na ukuu.

Katika baadhi ya lugha kuna aina mbili za maumbo ya wingi. Moja inahusiana na wingi na hutumiwa kurejelea mbili au zaidi katika kutaja watu, mahali au vitu. Aina nyingine ya wingi ni utukufu, nguvu na utofauti. Kwa mfano, kwa Kiingereza sahihi, Malkia wa Uingereza anajiita "sisi". Hii inajulikana kama 'wingi kuu au wingi wa kifalme.'

Umoja wa Mwenyezi Mungu ﷺ umesisitizwa kote katika Qur'ani Tukufu. Mfano wazi ni katika sura hii fupi:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ إِلَهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ ﴿٤﴾

Sema: Yeye ni Mwenyezi Mungu, ni Mmoja. 'Mwenyezi Mungu ndiye Mwenye Kujitegemea.' 'Hana kizazi, wala hakuzaliwa na yejote.' Na

hakuna anayelingana Naye.

3. Quran inasema Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ni Mwenye kurehemu na mwenye kutoa adhabu kali. Kwa hivyo ni mwenye kusamehe au ni mwenye kulipiza kisasi?

Qur'ani Tukufu inataja mara nyingi kwamba Mwenyezi Mungu ﷺ ndiye Mwenye kurehemu. Kwa hakika, zote isipokuwa sura moja kati ya 114 za Qur'ani Tukufu zinaanza na “بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ”， ambayo maana yake ni,

Mwenyezi Mungu ﷺ akianza na jina lake ni- Mwingi wa kurehemu, na mwingi wa kuwahurumia waja wake.

Mwenye kurehemu, Mwenye kuhurumia; hata hivyo katika sarufi ya Kiarabu, majina yote mawili ni maumbo makali ya neno ‘rehema’. Raḥmaan maana yake ni rehema kwa viumbe vyote, na uadilifu ni sehemu ya rehema hii. Raheem maana yake ni rehema hasa kwa waumini na msamaha ni sehemu ya rehema hii. Maana ya kupongeza na ya kina mahususi inakusudiwa kwa matumizi ya zote mbili kwa pamoja.

Aidha Mwenyezi Mungu ﷺ anazungumzia msamaha Wake katika Qur'ani Tukufu. Kwa hakika, rehema na msamaha wa Mwenyezi Mungu ﷺ umetajwa pamoja zaidi ya mara sabini (70) katika Quran Tukufu. Mwenyezi Mungu ﷺ Aliyetukuka, anatukumbusha mara kwa mara kwa kusema:

وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

Na Mwenyezi Mungu ni Mwenye kusamehe, Mwenye kurehemu.

Lakini Yeye ﷺ pia hutoa adhabu kali kwa wanaostahiki. Mwenyezi Mungu ﷺ amemwambia kipenzi chake ,Mtume aliyebarikiwa Muhammad ﷺ .

نَبَيٌّ عَبْدٌ أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٢١﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْآلِيمُ ﴿٢٢﴾

Wajulishe waja wangu kwamba bila shaka Mimi ndiye Mwenye kusamehe, Mwenye kurehemu. Na adhabu yangu ni adhabu chungu. [Hijr 15:49-50]

Mwenyezi Mungu ﷺ ni ‘Mwadilifu’, na uadilifu wake unalazimu kuwa awalipe wale wanaomtii na kumtumikia na kuwaadhibu wale wanaomuasi na kumpinga.

Lau Mwenyezi Mungu ﷺ Mwingi wa Haki, akimuadhibu mhalifu, hii itazingatiwa kuwa ni uadilifu Wake na akimsamehe mhalifu, hii itazingatiwa kuwa ni rehema, baraka na msamaha Wake.

Mwenyezi Mungu ﷺ Mwingi wa Rehema, Anawasamehe wale wote wanaotubia na kujirekebisha katika hatua yoyote ya maisha yao, na Amewalingania watu wote kwenye maghfira na rehema zake nyingi.

قُلْ يَعْبُدُ إِلَّاَنِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَعْفُرُ
الَّذِنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٦﴾ وَأَنِيبُوكُمْ إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا إِلَهَهُمْ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنَصِّرُونَ ﴿٤٧﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٤٨﴾

Sema: Enyi waja wangu walio jidhulamu nafsi zao (kwa kufanya madhambi), msikate tamaa katika Rahma ya Mwenyezi Mungu. Hakika Mwenyezi Mungu husamehe dhambi zote (kwa mwenye kujiepusha na ukafiri na akatubia baada yake); Hakika Yeye ni Mwingi wa kusamehe, Mwenye kurehemu. Na elekea kwa Mola wako Mlezi, na unyenyekee katika Ufalme wake Mtukufu kabla ya haya kuwa adhabu ikufikieni, kisha msipate kusaidiwa. 'Na ifuateni hiyo (yaani Qur-aan); bora kuliko yote yaliyo teremshwa kwenu kutoka kwa Mola wenu Mlezi, kabla ya kukufikieni adhabu kwa ghafla, nanyi hamtambui. [Zumar 39:53-55]

4. Baadhi wanaamini kuwa Waislamu wanamuabudu Muhammad ﷺ Je, hii ni kweli?

Waislamu hawamuabudu Mtume Muhammad ﷺ kwa namna yoyote ile. Tunaamini kuwa yeye ndiye Mtume wa mwisho, kiongozi wa Mitume wote, aliyetumwa na Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mtukufu kama walivyotumwa Mitume na manabii Wake wote ﷺ. Hata hivyo, baadhi ya watu

wanachukulia kimakosa kwamba Waislamu wanamwabudu Mtume Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

Mtume Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ, kama Yesu, hakuwahi kudai hadhi ya kiMungu عَزَّوَجَلَّ. Aliwalingania watu kumwabudu Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mtukufu عَزَّوَجَلَّ peke yake. Mtume Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاللهِ وَسَلَّمَ kila mara alikuwa anajiita "Mja na Mtume wa Mwenyezi Mungu" عَزَّوَجَلَّ.

Mtume Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاللهِ وَسَلَّمَ alichaguliwa kuwa Mtume wa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ na kuwasilisha ujumbe Wake kwetu sisi, si kwa maneno tu, bali pia kwa vitendo, naye alikuwa ni mfano hai wa jinsi kutimiza mambo ya dini. Waislamu wanampenda na kumheshimu kwa sababu ya tabia yake isiyo na kasoro na iliyonyooka na kwa sababu alifikisha ukweli kikamilifu kutoka kwa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mtukufu عَزَّوَجَلَّ na kwa sababu yeye ni kipenzi, aliyechaguliwa na kupendwa na Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mwenye hikima zaidi - ambao kwa hakika ni tauhidi safi ya Uislamu.

Waislamu wanajitahidi kufuata mfano bora na mkubwa wa kipenzi cha Mtume Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاللهِ وَسَلَّمَ lakini hawamwabudu kwa namna yoyote ile. Uislamu unawafundisha Waislamu kuwapenda na kuwaheshimu Mitume na manabii wote wa Mwenyezi Mungu عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ. Hata hivyo, kuwaheshimu na kuwapenda haimaanishi kuwaabudu. Kuna tofauti dhahiri kati ya heshima na ibada. Waislamu wanajua kwamba ibada zote lazima zielekezwe kwa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ peke yake.

Kwa hakika Ibada ya Mtume Muhammad ﷺ pamoja na, au badala ya, Mwenyezi Mungu ﷺ inachukuliwa kuwa ni dhambi isiyosameheka katika Uislamu. Hata kama mtu anadai kuwa ni Muislamu lakini akaabudu asiyekuwa Mwenyezi Mungu ﷺ inabatilisha madai ya wale wanaodai Uislamu. Tamko la imani linaweka wazi kwamba Waislamu lazima wamwabudu Mwenyezi Mungu ﷺ peke yake.

5. Je, Uislamu ni dini ya kubahatisha?

Waislamu wengi wanaona kuwa ni jambo lisilo la kawaida kwamba dini yao, ambayo inaleta uwiano wa ajabu kati ya imani na matendo, wakati mwingine inashutumiwa kuwa 'iliyorudishwa nyuma'. Pengine dhana hii potofu ilikuja kwa sababu Waislamu wanajulikana kusema 'sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu ﷺ kila linapotokea jambo jema au baya. Hii ni kwa sababu Waislamu wanajua kwamba kila kitu kinatoka kwa Mwenyezi Mungu ﷺ Muumba wa ulimwengu, na hutokea kwa kutaka kwake. Kwa hivyo, Muislamu hajali sana juu ya mambo ya kimaada na anayaona maisha ya duniani katika mtazamo sahihi. Muislamu wa kweli anamtegemea kabisa Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ﷺ na anajua kwamba kila kinachotokea huwa ni kwa ajili ya kheri, awe mtu anakitambua au asikitambue jambo hili, kwa hiyo mtu hukubali kwa ukarimu chochote kisichoweza kubadilishwa.

Hii haimaanishi kwamba Waislamu wanapaswa kusubiri tu hatima na wasichukue hatua yoyote maishani. Kinyume chake, Uislamu unadai hatua na juhud kubadilisha kila hali

isiyohitajika. Ili kuwa sahihi zaidi, kuchukua hatua inayotakikana ni sehemu muhimu katika imani ya mtu. Ikiwa wanadamu hawakuwa na uwezo wa kutenda, itakuwa ni dhuluma kuwatarajia kufanya na kuepuka mambo fulani. Mbali na ‘kurudishwa nyuma’, Uislamu unafundisha kwamba faradhi kuu ya mwanadamu katika maisha ni kutenda na kutumia juhudi zake katika kumtii Mwenyezi Mungu ﷺ Muweza wa yote.

Uislamu unafundisha kwamba wanadamu wanapaswa kuchukua hatua chanya katika maisha haya na kuongezea juu yao maombi. Watu wengine ni wavivu na wazembe na kisha wanalaumu matokeo mabaya juu ya hatima. Wengine hata husema kwamba, lau Mwenyezi Mungu ﷺ angetaka, wasingefanya dhambi au kufanya uhalifu. Hoja zote hizi ni potofu kabisa, kwa sababu Mwenyezi Mungu ﷺ Mwenye hikima hufanya yaliyo sawa siku zote. Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ﷺ hajatuamrisha kufanya jambo lolote ambalo hatuwezi kufanya, kwa sababu uadilifu wake ni kamili na kamilifu.

6. Je, unaamini maisha baada ya kifo na unawezaje kuthibitisha kuwepo kwa maisha baada ya kifo?

Uislamu unafundisha kwamba maisha ya sasa ni majaribio katika kuijandaa kwa ulimwengu unaofuata wa uwepo wetu. Siku itakuja ambapo ulimwengu wote utaangamizwa na kuumbwa upya, na wafu watafufuliwa kusimama katika hukumu mbele ya Mwenyezi Mungu ﷺ.

Siku ya Ufufuo itakuwa mwanzo wa maisha mengine, ambayo yatakuwa ya milele. Hapo ndipo kila mtu atafidiwa kikamilifu na Mwenyezi Mungu ﷺ Muadilifu, kwa matendo yake mema na maovu.

Ufafanuzi ambao Qur'ani Tukufu inatoa kuhusu ulazima wa maisha baada ya kifo ndio ambayo ufahamu wa kimaadili wa mwanadamu unadai na unaotaka. Lau kungekuwa hakuna maisha baada ya kifo, imani yenyewe juu ya Mwenyezi Mungu ﷺ ingekuwa haina maana, au hata kama mtu angemwamini Yeye, ingekuwa ni Mungu ﷺ dhalimu na asiyejali, aliyewahi kumuumba mwanadamu na hashughulikii tena hatima yake. Hakika Mwenyezi Mungu ﷺ ndiye Mwadilifu zaidi. Atawaadhibu madhalimu, ambao uhalifu wao hauhesabiki - baada ya kuua mamia ya watu wasio na hatia, kuunda ujisadi mkubwa katika jamii, kuwafanya watu wengi kuwa watumwa ili kutumikia matakwa yao na matamanio yao, na kadhalika. Kwa sababu mtu ana muda mfupi wa kuishi katika ulimwengu huu na kwa kuwa watu wengi huathiriwa na vitendo vyake, adhabu na thawabu za kutosha haziwezekani katika maisha haya. Qur'ani Tukufu inatamka bayana kwamba Siku ya Hukumu itakuja na kwamba Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ndiye atakayeamua hatima ya kila nafsi.

Kila binadamu anatamani kupata haki. Hata mtu asipoisimamia kwa ajili ya wengine wanajitakia haki. Kwa mfano, madhalimu ambao wamelewa katika madaraka na ushawishi na wanababisha maumivu na mateso juu ya wengine, watataka haki yao kwa ukali iwapo watatendewa dhuluma yoyote.

Mtu yeote ambaye ameteseka dhuluma, bila kujali hali ya kifedha au kijamii, karibu hakika anataka mhusika wake kuadhibiwa. Ingawa idadi kubwa ya wahalifu huadhibiwa, wengi wao hushuka kwa urahisi au hata kuachiliwa. Huenda wakaendelea kuishi maisha yenyé kupendeza, hata ya anasa na kufurahia maisha yenyé amani. Mwenyezi Mungu ﷺ hatamuadhibu mhalifu katika dunia lakini hakika Atamuajibisha Siku ya Kiyama na kumuadhibu.

Ni kweli kwamba mwenye kudhulumu anaweza kupata sehemu ya haki inayomstahiki hapa duniani, lakini itabakia kuwa hajjakamilika. Ndivyo ilivyo kwa mtu anayestahili thawabu kubwa na malipo - ambaye alikuwa amefanya mema mengi, kusaidia au kufundisha watu wengi, kuokoa maisha ya wengine, kuteseka ili kutetea ukweli au kwa subira kuvumilia magumu mengi au ukosefu wa haki. Hakuna fidia ya kidunia inayotosha kulipa ujasiri na bidii kama hiyo isiyo na kikomo. Aina hizi za matendo zinaweza tu kulipwa kikamilifu katika maisha ya milele ambapo kila mtu aliyeathiriwa na kitendo hicho atamshuhudia kwa ajili ya au dhidi ya mtu huyo, na pale ambapo mawazo na makusudio ya ndani kabisa, yanayojulikana kwa Allah ﷺ Mjuzi wa yote, yatafichuliwa. na kuhukumiwa kwa usahihi na kikamilifu.

Imani ya Akhera inapatana na akili kabisa. Mwenyezi Mungu ﷺ Aliyetukuka Ametujaalia baadhi ya vitu vipendezavyo na kutamanika kwetu katika maisha ya dunia, kama vile uadilifu, ingawa kwa kawaida haupatikani. Ingawa mtu anaweza kupata sehemu nzuri ya anasa za kidunia na mengi ya

malengo yake, mtu bado anasadiki kwamba ulimwengu hauna haki. Sasa, kwa nini Muumba atie ndani yetu upendo wa kitu ambacho huenda tusione? Jibu ni kwamba maisha haya ni sehemu moja tu ya kuwepo kwetu na Akhera ni hitimisho la lazima ambalo linasawazisha kila kitu nje. Chochote kinachokosekana hapa kitapatikana huko; na vile vile, chochote kitakachopatikana hapa kinyume cha sheria kitasababisha kunyimwa huko. Huo ndio uadilifu kamilifu na kamilifu alioahidi Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَّ** Mwenye Haki.

7. Je, ni kweli kwamba Mtume Muhammad ﷺ aliandika Qurani au aliinakili kutoka katika Biblia?

Katika kushughulikia dhana hii potofu, inafurahisha kuona kwamba hakuna maandiko mengine ya kidini yanayodai kuwa neno la moja kwa moja la Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَّ** kwa uwazi na mara nyingi kama Quran Tukufu. Allah Mtukufu Anasema:

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ ۖ وَنَоْ كَانَ مِنْ

عِنْدِهِ خَيْرٌ اللَّهُ لَوْ جَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٤٨﴾

Basi je, hawaitafakari juu ya Qur-aan? Na lau kama ingetoka kwa asiyehu kuwa Mwenyezi Mungu, basi bila ya shaka wangeli pata khitilafu nyingi ndani yake. [Nisa 4:82]

Wakati Qur'ani Tukufu ilipoteremshwa, Waarabu walitambua kwamba lugha ya Qur'ani Tukufu ni ya kipekee na tofauti kabisa na lugha aliyozungumza Mtume Muhammad ﷺ na

watu wake. Hii, licha ya kwamba Waarabu wa wakati huo walijulikana kwa ujuzi wao katika ushairi na umahiri wa lugha ya Kiarabu.

Zaidi ya hayo, Mtume kipenzi Muhammad ﷺ alijulikana kuwa ni mtu asiyesoma (maana yake, hakusomeshwa kwa mfumo wa elimu uliojulikana ambao ulikuwepo Uarabuni wakati huo, lakini hakika yeye ﷺ alifunzwa na Mwenyezi Mungu ﷺ (Mwenye hikima.) Qur'ani Tukufu inaeleza katika sura ya nne 4, aya ya 113 “Na Mwenyezi Mungu ﷺ (amekufunza usiyokuwa ukiyajua”). Ikiwa angeenda kujifunza kutoka kwa mtu ye yote, hakika watu wa wakati wake wangempinga na kumdhahirisha. Walakini, hakuna ripoti za hii. Bila shaka walikuwepo watu walioukataa ujumbe wa Mtume Muhammad ﷺ, kama vile ujumbe wa Mitume wengine ulivyokataliwa, lakini hakuna aliyeukataa kwa sababu iliyotajwa hapo juu.

Inafurahisha pia kuona kwamba ingawa Qur'ani Tukufu si ushairi, Waarabu walikuwa na mwelekeo mdogo sana wa ushairi baada ya kuteremshwa kwa Qur'ani tukufu. Inaweza kusemwa kwamba Qur'ani Tukufu ni kipande cha fasihi ya Kiarabu yenye ubora na ubora - na maadui wa Mtume Muhammad ﷺ, walitambua kwamba kwa kadri walivyojaribu hawawezi kuishinda au hata kusawazisha.

Baadhi ya wakosoaji wa Uislamu wa Kikristo wanadai kwamba Muhammad ﷺ hakuwa yeye mwenyewe mwandishi wa Qur'ani Tukufu bali kwamba alijifunza na kunakili (plghushi au wizi) au akaitoa kutoka katika maandiko ya Kiyahudi na Kikristo.

Hata hivyo, kwa uhalisia, mawasiliano ya Mtume Muhammad ﷺ mawasiliano na wanachuoni wa Kiyahudi na Kikristo yalikuwa kidogo sana. Rekodi za kihistoria zilizopo zinaonyesha kwamba alifunga safari tatu tu nje ya Makka kabla ya kutangaza Utume wake: Katika umri mdogo wa miaka tisa alifuatana na mama yake Mbarikiwa, Bibi Aamina رضي الله عنها kwenda Madīnah. Kabla ya umri wa miaka kumi na mbili, alifuatana na ami yake Abu Talib katika safari ya kikazi kwenda Syria. Na kabla ya ndoa yake, akiwa na umri wa miaka 25, aliongoza msafara wa Bibi Khadījah رضي الله عنها hadi Syria.

Mkristo mashuhuri zaidi aliyejulikana kwake alikuwa ni mzee kipofu aitwaye Waraqah Bin Nawfal, ambaye alikuwa jamaa (familia) wa mke wake mtukufu, Bibi Khadijah. Alikuwa amegeuka kuwa mkristo na alikuwa mjuzi wa injili. Kipenzi Mtume Muhammad ﷺ alikutana naye mara mbili tu; mara ya kwanza ilikuwa ni muda mfupi kabla ya kueneza ujumbe wake wa Utume na tukio la pili ni pale Mtume kipenzi Muhammad ﷺ alipokwenda kukutana na Waraqah baada ya kupata wahyi wa kwanza kutoka kwa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ Mtukufu. Waraqah رضي الله عنه alisilimu na kwa hakika alikuwa mwanachuoni wa kwanza wa Kikristo aliyeingia katika Uislamu; alifariki miaka mitatu baadaye. Kuteremshwa kwa Quran Tukufu, kuliendelea kwa muda wa miaka ishirini na tatu 23.

Baadhi ya wapinzani wapagani wa Mtume Muhammad ﷺ walimtuhumu kwa kujifunza Kurani Tukufu kutoka kwa mhunzi wa Kirumi, Mkristo ambaye alikuwa anakaa pembezoni mwa

Makka. Uteremsho wa Qur'an Tukufu ulitosha kukanusha madai haya. Amesema Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَ** Mtukufu :

وَلَقَدْ تَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَخْجِيٌّ وَ
وَلَقَدْ تَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَخْجِيٌّ وَ

هَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ

Na hakika Sisi tunajua kwamba wanasema: Mtu fulani anafundisha haya (yaani Qur'aan kwa Mtume kipenzi). Huyo wanayemrejelea anazungumza lughu isiyo ya Kiarabu, na hii ni lughu ya Kiarabu iliyo wazi. [Nahl 16:103]

Maadui wa Muhammad ﷺ walimtazama kwa karibu, kwa matumaini ya kufichua kipande cha ushahidi kuunga mkono madai yao ya kwamba ye ye ni mwongo. Lakini hawakuweza kuashiria hata mfanu mmoja wa Mpenzi Mtume Muhammad ﷺ kuwa na mkutano wa siri na Mayahudi au Mkristo ye yote.

Ni kweli kwamba Mtume Muhammad ﷺ alikuwa na mijadala ya kidini na Mayahudi na Wakristo, lakini yalifanyika kwa uwazi huko Madiynah, na Qur'ani Tukufu iliteremshwa kwa zaidi ya miaka kumi na tatu (13) kabla ya hapo. Madai ya kuwa hawa Mayahudi na Wakristo ndio chanzo chake hayana mashiko, hasa kwa vile jukumu la Mtume Muhammad ﷺ lilikuwa ni la mwalimu; aliwaalika kwa uwazi kusilimu, akionyesha jinsi walivyokuwa wamekengeuka kutoka kwa **عَزَّوَجَلَ** mafundisho ya kweli ya tauhidi. Mayahudi na Wakristo wengi

walisilimu wenyewe baada ya kusikia ujumbe wa Mtume Muhammad ﷺ.

Zaidi ya hayo, ilijulikana kuwa Mtume Muhammad ﷺ alikuwa si msomi (hakufundishwa katika mfumo wowote wa kidunia bali alifundishwa na Mwenyezi Mungu ﷺ). Kwa hekima Yake Mwenyezi Mungu ﷺ Mwenyezi Mungu ﷺ Mwenye hikima zaidi, alimchagua mjambe Wake wa mwisho kuwa mtu asiyé Soma kilichoandikwa wala hakuandika, hivyo hakuna hata mmoja ambaye angekuwa na uhalali hata kidogo wa kumtilia shaka au kumshutumu kwa kuandika au kunakili Kurani Tukufu. Aidha, hapakuwa na Toleo la Kiarabu la Biblia lililokuwepo wakati wa Mtume Mpenzi Muhammad ﷺ.

Ni kweli kwamba kuna baadhi ya mfanano baina ya Qur'ani Tukufu na Biblia, lakini huu si sababu tosha za kumshutumu Mtume Muhammad ﷺ kwa kukusanya au kunakili kutoka katika Biblia. Kufanana kati ya Biblia na Qur'ani tukufu hakuonyeshi kwamba Mitume wa baadae walinakili kutoka kwa waliotangulia, bali wanaelekeza tu kwenye chanzo kimoja, ambaye ndiye Mungu ﷺ mmoja wa kweli, na kwenye kuendelea kwa ujumbe wa msingi wa Tawhiyd (tauhidi).

8. Quran inatofautiana vipi na maandiko mengine?

Ni kifungu cha imani kwa kila Muislamu kuwaamini Mitume na Mawalii wote wa Mwenyezi Mungu ﷺ na Aya zote za Mwenyezi Mungu ﷺ zisizoghosha. Baadhi ya haya bado yapo leo lakini sio katika umbo lao safi na asili bila matokeo

ya mabadiliko ya kibinadamu. Qur'ani Tukufu ndiyo maandiko pekee ya Mwenyezi Mungu ﷺ ambayo yamesimama katika mtihani wa zama kwa sababu Mwenyezi Mungu ﷺ Mwenye hikima amejichukulia jukumu la kukihifadhi. Amesema ﷺ Aliyetukuka:

إِنَّا هُنْ نَزَّلْنَا الْذِكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَفْظُونَ ﴿١﴾

Hakika Sisi tumeiteremsha hii Qur-aan, na hakika Sisi ni Walinzi wake. [Hijr 15:9]

Maandiko mengine yaliyoteremshwa kabla ya ujio wa Mtume Muhammad ﷺ kama vile Agano la Kale na Injili, viliandikwa muda mrefu baada ya kufariki Mitume walio teremshiwa kwao. Kinyume chake, Qur'ani Tukufu yote iliandikwa katika umbo lake kamili wakati wa uhai wa Mtume Muhammad ﷺ juu ya vipande vyta magome ya mitende, ngozi ya mifugo na mifupa, na kupangwa kwa mpangilio wa maswahaba wa Mtume ﷺ, ambao waliweka kwenye kumbukumbu yaani walihifadhi na kuisoma katika maandishi yake asili ya Kiarabu, zaidi ya hayo inaendelea kufundishwa na kufunzwa na mamilioni ya watu duniani kote. Kwa hakika, kwa kila kizazi kijacho cha Waislamu, idadi ya wale wanaohifadhi Kurani Tukufu nzima imeongezeka sana. Hakuna kitabu kingine, cha kidini au vinginevyo, ambacho kimepewa uangalifu huu usio na kifani katika historia iliyorekodiwa.

Qur'ani Tukufu inawaonyesha Mitume wote ﷺ wa Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ﷺ kuwa ni wa udugu mmoja;

wote walikuwa na ujumbe sawa wa Utume na walifikisha ujumbe ule ule wa kimsingi, yaani, mwaliko wa kumwabudu Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَ** peke yake. Chanzo cha ujumbe wao kilikuwa kimoja: Allah) **عَزَّوَجَلَ** Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَ**). Hata kama maandiko mengine yanakubaliana na Qur'an Tukufu katika vipengele vya kimsingi vya dini, yanazungumza na watu maalum. Kwa sababu hii, sheria na kanuni zake ni maalum kwao.

Kwa upande mwingine, Qur'ani Tukufu iliteremshwa kwa wanadamu kwa ujumla na sio kwa umma wowote maalum. Allah Mtukufu **عَزَّوَجَلَ** Anasema:

وَمَا آتَنَاكُمْ إِلَّا كَافَةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا

وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

Na ewe Mpenzi, hatukukutuma ila kwa utume unao zunguka watu wote, uwe mtoaji wa bishara na maonyo, lakini watu wengi hawajui.
[Saba 34:28]

'Isa (Yesu) (Mtume wa Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَ)**

9. Je, ni sahihi kwamba Waislamu hawamwamini Yesu au Mitume wengine?

Muislamu hawezi kuwa Mwislamu ikiwa hamwamini Isa **عَلَيْهِ السَّلَامُ** Waislamu wanamuamini Yesu **عَلَيْهِ السَّلَامُ** na Mitume wote wa Mwenyezi Mungu **عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ** Ni jambo la msingi la imani yao kuwaamini Mitume na manabii Wake wote **عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ**

Waislamu wanamheshimu na kumcha Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ na wanangoja ujio wake wa pili. Kwa mujibu wa Quran Tukufu, hakusulubishwa wala kuuawa bali alipandishwa mbinguni. Waislamu wanamchukulia Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ kuwa ni mionganini mwa Mitume mashuhuri wa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ lakini si Mungu عَزَّوَجَلَّ wala mwana wa Mungu عَزَّوَجَلَّ. Mama mtukufu wa Isa, Bibi Maryam بَرَحَى اللَّهُ عَنْهَا anahesabiwa kuwa ni mwanamke mwema na mtukufu, na Qur'ani Tukufu inatuambia kwamba Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ alizaliwa kimiujiza bila baba yoyote:

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ أَدَمَ^٦
خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

Mfano wa 'Iysaa mbele ya Mwenyezi Mungu ni kama wa Adam; Amemuumba (yaani Adam) kwa udongo, kisha akasema: Kuwa; mara moja anakuwa. [Aal-e-'Imran 3:59]

Watu wengi wasiokuwa Waislamu wanashangaa kujua kwamba Uislamu unamchukulia, Yesu, mwana wa Maryamu, kuwa ni mmoja wa Mitume wakubwa wa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ. Waislamu wanafundishwa kumpenda Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ na mtu hawezi kuwa Mwislamu bila ya kuamini kuzaliwa na bikira na miujiza ya Yesu Kristo عَلَيْهِ السَّلَامُ Waislamu wanaamini mambo haya kuhusu Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ si kwa sababu ya Biblia, bali kwa sababu Quran Tukufu inaeleza mambo haya kumhusu yeye. Hata hivyo, Waislamu daima wanasisitiza kwamba miujiza ya Isa, na ya

Mitume wote iliwezekana tu kwa “idhini ya Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَّ na ruhusa Yake.”

Waislamu wanakataa wazo la kwamba Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَّ Aliye Takasika, ana mtoto wa kiume. Quran Tukufu inasisitiza kwa msisitizo kwamba Mwenyezi Mungu ‘عَزَّوجَلَّ hana mwana’.

Ifahamike kwamba Waislamu wanapokosoa baadhi ya mafundisho ya Ukristo, hawamshambulii Isa عَلَيْهِ السَّلَامُ. Mafundisho ya Ukristo kama vile utatu na ‘Upatanisho’ yanashutumiwa na Waislamu kwa sababu tu hayakutoka kwa Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ Na wanapoitathmini Biblia hawarejelei ‘neno la Mungu عَزَّوجَلَّ bali maandishi yanayodaiwa kuwa neno la Mungu عَزَّوجَلَّ.

Waislamu wanaamini kwamba kitabu kinacho julikana leo kama Biblia kina vipande vya jumbe za awali za Mungu عَزَّوجَلَّ na kwamba kimecha fuliwa na maoni na tafsiri za wanadamu kuitia masahihisho na tafsiri nyingi. Waislamu wanaamini kuwa Injili ya asili ilikuwa ni maneno na mafundisho ya Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ si yale ya wanafunzi wake, Paulo au mababa wengine wa Kanisa ambao waliathiri sana Ukristo katika historia yote. Hakika Uislamu unamuunga mkono Isa عَلَيْهِ السَّلَامُ unaposisitiza juu ya tauhidi safi ambayo Yesu عَلَيْهِ السَّلَامُ mwenyewe alihubiri na kuifuata.

10. Quran inasema nini kuhusu Yesu?

Isa عَلَيْهِ السَّلَامُ alikuwa mionganini mwa Mitume mashuhuri walijotajwa kwa kina ndani ya Qurani Tukufu. Kwa hakika, katika Qur'ani Tukufu kuna Sura inayoitwa Maryam (Mariam) مَرْيَمَ بْنَتِ إِبْرَاهِيمَ inayomzungumzia Bibi Maryam Mtukufu عَلَيْهِ السَّلَامُ Isa عَلَيْهِ السَّلَامُ pia

ametajwa katika sehemu mbali mbali katika Qur'ani Tukufu. Hizi hapa baadhi ya nukuu za Qur'ani kuhusu Bibi Maryam ﷺ na Isa ﷺ.

وَادْكُرْ فِي الْكِتَبِ مَرْيَمَ إِذَا اتَّبَعْتَ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ٢١ فَاتَّبَعْتَ مِنْ دُونِهِمْ جَابًا ۚ فَأَرَى سَلْنَا إِلَيْهَا رُوْحَنَا فَتَسْتَشِلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۖ قَالَ إِنِّي أَحُوذُ بِلَرْجُونِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ۖ قَالَ إِنَّنِي آنَا رَسُولُ رَبِّكَ ۗ لَا هَبْ لَكِ عُلْمًا زَكِيًّا ۖ قَالَتْ أَنِّي يَكُونُ لِي عُلْمٌ وَلَمْ يَتَسَسَّرْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بِغَيْرِيَا ۖ قَالَ كَذَلِكَ ۖ قَالَ رَبِّكِ هُوَ عَلَىٰ هِينٍ ۗ وَلِنَجْعَلَهُ أَيَّةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا ۗ وَكَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا ۖ فَخَلَّتْهُ فَاتَّبَعْتَ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ۖ فَاجَأَهَا الْمُتَخَاضُ إِلَى جَذْعِ النَّخْلَةِ ۖ قَالَتْ يَلِيْتَنِي مِثْ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ۖ فَنَادَهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَخْرِيْنِي قَدْ جَعَلَ رَبِّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ۖ وَهُرِيَّ إِلَيْكِ بِجَذْعِ الْنَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكِ رُطْبًا بَحِيًّا ۖ فَكُلِّي وَاشْرِي وَقِرِي عَيْنِيَا فَإِمَّا تَرِيْنِي مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَفَوْلِي إِنِّي تَذَرْتُ لِلَّرْجُونِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ۖ فَاتَّتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۖ قَالُوا يَسِيرَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْعًا فَرِيًّا ۖ يَا نُحْتَ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ امْرًا سَوْءً وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بِغَيْرِيَا ۖ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ تُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمُهَدِّدِ صَبِيًّا ۖ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ۖ

أَنْتِي الْكِتَبَ وَجَعَلْنِي تِبِّيَا ﴿١﴾ وَجَعَلْنِي مُبْرَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَنْتُ
 بِالْحَسْلَوَةِ وَالرُّكْوَةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٢﴾ وَبَرِّا بِوَالدَّيْنِ وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَهَارًا
 شَقِّيَا ﴿٣﴾ وَالسَّلَمُ عَلَيَّ يَوْمٌ وُلِدْتُ وَيَوْمٌ آمُوتُ وَيَوْمٌ أُبَعْثَرُ حَيًّا
 ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلُ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَنْتَرُونَ ﴿٤﴾ مَا كَانَ بِلِهِ أَنْ
 يَتَخَذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَنَهُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّا يَقُولُونَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥﴾ وَإِنَّ
 اللَّهُ رَبِّنِي وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦﴾

Na mkumbuke Maryam katika Kitabu (yaani Qur-aan); alipojitetenga na familia yake kwenda mahali kuelekea Mashariki. Basi hapo alipojificha kwaso, na tukampeleka kwake Yule Wetu wa Kiroho (yaani Jibril). alionekana mbele yake katika sura ya mtu mwenye afya. Akasema: Najikinga kwa Mwingi wa Rehema aniepushe nawe. ikiwa unamcha Mwenyezi Mungu. Akasema: Mimi nimetumwa na Mola wako Mlezi ili nikupe mwana safi. Akasema, Nitazaaje mwana? Hakuna mtu aliyenigusa, wala mimi si mwasherati.' Akasema: Ni hivyo tu! Ametangaza Mola wako Mlezi kuwa haya ni mepesi kwangu. Na ili tumfanye kuwa ni Ishara kwa watu, na (tumjaalie) kuwa ni rehema itokayo kwetu. na jambo hili limeamriwa (na Mwenyezi Mungu). Sasa, Maryam akachukua mimba yake, na akaenda naye mahali pa mbali. Uchungu wa kuzaa ulimleta kwenye shina la mti wa tende. Akasema, Laiti ningalikufa kabla ya haya na nikawa (mtu)

aliyesahaulika kabisa. (Malaika) akamwita kutoka chini ya (mtende); kwamba 'Usihuzunike; bila shaka Mola wako Mlezi amejaalia kijito chini yako. Na lishike shina la mtende na litikise kwako; tende mbivu zitakuangukia. 'Basi, ule, unywe, na uyaweke macho yako yatulie (kwa ajili ya mwanao); Ukimwona mtu, basi sema (kwa ishara): "Nimeweka ahadi ya kufunga (ya kunyamaza) kwa ajili ya Mwingi wa Rehema, basi leo sitasema na mtu yeyote." Basi, akiwa amembeba mikononi mwake. akamleta kwa watu wake; wakasema: Ewe Maryam! Hakika umefanya jambo la ajabu. 'Ewe dada yake Harun! Baba yako hakuwa mtu muovu, wala mama yako hakuwa mwanamke mwasherati. Hapo, aliashiria kwa mtoto; wakasema: Tutasemaje na mtoto mchanga aliye tumboni? Mtoto ('Isa) akasema, 'Mimi ni mja wa Mwenyezi Mungu, amenipa Kitabu na amenifanya kuwa Mfikishaji wa khabari za ghaibu (yaani Mtume).' Na amenibariki; popote nilipo, na akanifaradhishia Swalah na Zaka kwa muda nitakaoishi. Na (amenifanya) mwajibikaji kwa mama yangu, wala hakunifanya niwe na uadui na bahati mbaya. Na amani hiyo hiyo (yaani iliyokuwa juu ya Yahya) iwe juu yangu siku niliyozaliwa, na siku nitakayo fariki, na siku nitakayofufuliwa kuwa hai. Huyu ni 'Isa; mwana wa Maryam; kauli ya haki, ambayo kwayo (Wakristo) wanaitilia shaka. Haimfa! Mwenyezi Mungu kumchukua mtu kuwa mwanawe; usafi ni Kwake! Anapoamrisha kitu chochote anakiamrisha tu: Kuwa! papo hapo. Na akasema Iysaa: Hakika Mwenyezi Mungu ni Mola wangu Mlezi na Mola wenu Mlezi. basi mwabuduni; njia hii imenyooka.' [Mariamu 19:16-36]

Uislamu, sayansi na masuala ya afya

11. Je, Uislamu unapingana na elimu na sayansi?

Uislamu haupingi elimu na sayansi. Elimu ni ya aina mbili: ya kidini, ambayo inahusiana na ufahamu wa majukumu ya kidini ambayo mtu anatakiwa kutekeleza, na ya kidunia, ambayo yanahusiana na kila kitu kinachohitajika kujua kwa nia ya kuishi maisha ya starehe na yenyе manufaa. Muislamu anatakiwa kupata aina zote mbili za elimu. Kwa hakika, Uislamu ulihimiza kupata elimu na maarifa katika wakati ambapo dunia nzima ilikuwa imezungukwa na giza na kuzama katika ujinga kabisa. Uteremsho wa kwanza alioupokea Mtume Mtukufu wa Uislamu ﷺ alioupokea kutoka kwa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ Mtukufu عَزَّوَجَلَ ulikuwa:

إِقْرَا بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝ إِقْرَا وَرَبُّكَ
الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلِمَ بِالْقُلُمِ ۝ عَلِمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝

Soma kwa Jina la Mola wako Mlezi aliye umba (kila kitu). Amewaumba wanadamu kutokana na pande la damu. Soma, na Mola wako Mlezi ndiye Mkarimu. Aliyefundisha kuandika kwa kalamu. Aliyefundisha mwanadamu asiyoyajua. [Alaq 96:1-5]

Aya hizi zinawakilisha cheche ya kwanza kabisa ya kuondoa giza la ujinga na ushenzi ambao ulimwengu ulikuwa umezama ndani yake kwa muda mrefu. Na Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ Mtukufu akawakumbusha Waislamu juu ya neema yake kubwa kwa wanadamu, akasema:

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَّيْنَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتَلَوُ عَلَيْهِمْ أَيْتَهُ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمْ
الْكِتَبَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلٍ لَّفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦﴾

Yeye ndiye aliyetuma kwa watu wasiojua kusoma na kuandika Mtume (mkubwa) anayetokana na nafsi zao, anaye wasomea Aya zake na awatakase, na anawapa ilimu ya Kitabu na hikima. Na hakika kabla ya haya walikuwa katika upotofu ulio wazi. [Jumu'ah 62:2]

Kizazi cha mwanzo cha Waislamu kikawa, (katika muda wa miaka kadhaa), taifa lenye elimu na iliyosafishwa katika mambo ya kidini na ya kidunia, baada ya kubaki katika giza la ujinga kwa karne nyingi. Uislamu uliamsha ndani ya mwanadamu uwezo wa akili na ukamsukuma kumtumikia Mwenyezi Mungu ﷺ مَنْعَلَهُ عَرَّافٌ مَّلِكٌ مُّبِينٌ mmoja wa kweli.

Ujuzi wa dini ni muhimu, kwa sababu, bila ya hayo, mtu hataweza kutekeleza wajibu wake kwa njia iliyowekwa. Mwenyezi Mungu ﷺ مَنْعَلَهُ عَرَّافٌ مَّلِكٌ مُّبِينٌ Mtukufu amemuamrisha kipenzi cha Mtume Muhammad ﷺ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kumuomba kwa ajili ya kuendeleza elimu:

وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١﴾

Na nyenyekea (kwa namna hii) kwamba: Ewe Mola wangu Mlezi, nijaalie ilimu zaidi. [Ta-Ha 20:114]

Elimu ya kidunia yenye manufaa pia ni ya lazima, na Waislamu wanahimizwa kuipata ili kujinufaisha wao na wanadamu wenzao.

Waislamu wa mwanzo walipoelewa ukweli huu, walipita mataifa mengine katika maendeleo na tija na walibeba mwenge wa elimu kwa karne nyingi. Uislamu ulipata maendeleo makubwa katika nyanja za tiba, hisabati, fizikia, unajimu, jiografia, usanifu, fasihi na historia, tukitaja machache tu. Taratibu nyingi mpya muhimu kama vile matumizi ya aljebra, nambari za Kiarabu, na dhana ya sufuri - ambayo ilikuwa muhimu kwa maendeleo ya hisabati, ilipitishwa Ulaya ya zama za kati kutoka nchi za Kiislamu. Walikuwa Waislamu waliotengeneza vyombo vya hali ya juu, vikiwemo astrolabe, ramani ya roboduara na ramani nzuri za urambazaji ambazo ziliwezesha kufanya safari za Ulaya za uvumbuzi kuelekea Ulimwengu Mpya.

Katika dawa, hisabati, unajimu, kemia na fizikia, mafanikio ya Waislamu yalikuwa muhimu sana. Hospitali zilizo na vifaa vya kutosha, ambazo kawaida huhusishwa na shule za matibabu, zilipatikana katika miji mikuu Ya kiislamu. Wakati huo hasa katika zama za 'Enzi za Giza' za 'Enzi za Zama za Kati' ambapo imani potofu bado ilitatiza matumizi ya dawa katika nchi za Magharibi, matabibu wa Kiislamu walikuwa wakichunguza magonjwa, kuagiza matibabu na kufanya upasuaji wa hali ya juu... mtu mashuhuri sana pengine mbora kuliko wote katika matibabu wa karne ya kumi na tisa 'Al-Raazi', anayejulikana magharibi kama 'Rhazes'. Alikuwa mwandishi wa kazi nyingi za kisayansi, ikiwa ni pamoja na ensaiklopedia ya kina ya matibabu na kitabu cha upainia juu ya ndui na surua. Daktari wa karne ya 10, Avicenna, (Ibn Sīnā) alikusanya Kanuni kubwa ya Tiba ambayo ilionekana kuwa mwongozo wa kawaida katika duru za matibabu za Ulaya hadi mwishoni mwa karne ya 17.... Maendeleo muhimu

yalifanywa katika aljebra, jiometri ya uchanganuzi na trigonometry ya uduara ya ndege.

Quran Tukufu yenyewe ni kitabu cha mwongozo na ina mambo ya ajabu ya kisayansi. Yanastaajabisha kwa sababu ingawa yaliteremshwa kwa Mtume Muhammad ﷺ zaidi ya karne 14 zilizopita, yalikuwa hayaeleweki kabisa na mwanadamu mpaka wanasayansi waliyagundua katika siku za hivi karibuni. Ingawa haikukusudiwa kuwa kitabu cha ukweli wa kisayansi kama hivyo, Qur'ani Tukufu inataja ukweli fulani ambao ungetambuliwa na kuthaminiwa tu kupitia maendeleo ya kiteknolojia katika karne za baadaye - ushahidi zaidi usio na shaka na uthibitisho kwamba haikuwa kazi ya Mtume Muhammad ﷺ au ya mtu ye yeyote, ila ni wahyi wa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ مُتَكَفِّفٌ.

12. Qurani inasema kuwa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ ndiye Ajuaye kilichomo tumboni. Je, hii haipingani na sayansi ya matibabu?

Kujibu hili tunapaswa kuangalia aya zinazohusiana na jambo hili. Allah Mtukufu عَزَّوَجَلَ Anasema:

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْضِ وَمَا
تَدْرِي نَفْسٌ مَا ذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِمَايِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ حَمِيرٌ ﴿١٢﴾

Hakika Mwenyezi Mungu ana ujuzi wa Siku ya Mwisho, na huteremsha mvua, na anayajua yaliyomo matumboni mwa mamaye. Na nafsi yoyote haijui itachuma nini kesho, na nafsi yoyote haijui mahali itakapofia. Hakika Mwenyezi Mungu ni Mjuzi, Mwelezaji (wa elimu hii iliyofichika kwa amtakaye kutoka kwa vifaa vyake). [Luqman 31:34]

Mwenyezi Mungu ﷺ anasema

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا تَغْيِضُ
الْأَرْحَامُ وَمَا تَرْدَادٌ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِقُدْرَةٍ ﴿١٣﴾

Mwenyezi Mungu anayajua yaliyomo tumboni mwa mwanamke, na kila kinachopungua matumboni na kuzidisha. na kila kitu kiko kwake kwa kipimo. [Mwanzo 13:8]

Ikiwa mtu atasoma maandishi ya Kiarabu ya aya hii, atagundua kuwa hakuna neno la Kiarabu linalolingana na neno la Kiingereza "sex" au "jinsia". Qur'ani Tukufu inataja tu ujuzi wa "nini" kilicho ndani ya tumbo la uzazi. Wengi wameelewa vibaya hii kumaanisha jinsia ya mtoto aliye tumboni, ambayo sio sahihi.

Leo, sayansi imeendelea kweli, na tunaweza kuamua kwa urahisi jinsia ya mtoto kwenye tumbo la mama mjamzito kwa kutumia skanning ya ultrasound.

Kwa hivyo, mstari hapo juu unarejelea kila kipengele cha uwepo wa sasa na ujao wa fetasi. Tabia ya mtoto itakuwa nini? Mtoto atakuwa baraka au laana kwa wazazi? Ni nini kitakachompata

Maswali na majibu

katika maisha yake yote? Je, atafanya mema au mabaya? Je, ataishi hadi lini? Je, ataishia Peponi au Motoni? Mwenyezi Mungu ﷺ peke yake ndiye anayejua yote haya.... hakuna mwanasayansi duniani na hata teknolojia ya hali ya juu kadiri gani, atawea kubainisha mambo haya kuhusu mtoto aliye tumboni mwa mama.

13. Quran imetaja kuwa wanadamu wameumbwa kutokana na udongo na pia imetaja kuwa wameumbwa kutokana na manii. Je, hii si kupingana?

Amesema Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu

وَجَعَلْنَا مِنَ النَّارِ كُلًّا شَيْءًا حَتَّىٰ

Na tukakumba kila kilicho hai kutokana na maji. Kwa hiyo, je, hawataamini? [Ambiya 21:30]

Yeye ﷺ amesema

فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ

Yatafakarini hayo; kwamba tumekuumbeni kwa udongo

[Hajj 22:05]

Yeye ﷺ pia amesema

إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ﴿٢﴾

Tumeziumba kwa udongo unaonata. [Saffat 37:11]

Katika Aya zilizotangulia, Mwenyezi Mungu ﷺ Mjuzi wa yote, ametaja hatua mbalimbali za uumbaji wa mwanadamu. Uumbaji wa mwanadamu kwa mujibu wa Qur'ani Tukufu ulikuwa wa kwanza kutoka kwa maji na vumbi, ambavyo viliungana na kuwa udongo. Hii inahusu kuumbwa kwa babu wa kwanza wa wanadamu, Mtume Ādam عليه السلام Kisha Mwenyezi Mungu ﷺ akaamuru kwamba kizazi chake kitazaana baada ya hapo kwa mujibu wa sheria ile ile ya kimaumbile ambayo inatumika kwa viumbe vingine vingi viliyyo hai.

Wakati mwingine Quran Tukufu inaitaja shahawa kama "maji", ikimaanisha majimaji. Hivyo Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ﷺ anaposema ndani ya Quran Tukufu kwamba kila kiumbe chenyehai kinatokana na maji, inaweza kuashiria kuwa kila kitu katika uumbaji; binadamu, wanyama na mimea vyote vimeumbwa kutokana na maji na hutegemea maji kwa ajili ya kuendelea kuwa hai. Lakini aya inayofanana na hii: "Na Mwenyezi Mungu ﷺ ameumba kila kiumbe kutokana na maji" pia inaweza kumaanisha kwamba wanadamu na wanyama wameumbwa kutokana na manii au manii ya baba zao. Hili linathibitishwa na aya nyingine, kama vile:

الَّمْ نَخْلُقُكُمْ مِّنْ مَّا إِيمَانُهُنَّ

Je! Hatukukuumbeni kutokana na maji kidogo? [Mursalat 77:20]

Kulingana na ushahidi wa kisayansi, utafiti umethibitisha kwamba mwili wa mwanadamu, kama ule wa viumbe vingine vilivyo hai, unaundwa na maji (karibu 70% ya mwili wa mwanadamu), na kwamba chembe za mwili wa mwanadamu ni sawa na. zile zinazopatikana katika udongo wa dunia kwa kiasi kikubwa au kidogo.

14. Kwa nini unywaji wa pombe umekatazwa katika Uislamu?

Katika Uislamu vitu vyote vyenye madhara au ambavyo madhara yake yanapita manufaa yake ni haramu. Kwa hivyo, pombe inachukuliwa kuwa ni haramu katika Uislamu.

Pombe imekuwa laana ya jamii ya wanadamu tangu zamani. Inaendelea kugharimu maisha ya watu wengi, na kusababisha taabu kwa mamilioni ya watu ulimwenguni kote. Takwimu zinazonyesha viwango vya uhalifu vinavyoongezeka, visa vinavyoongezeka vya magonjwa ya akili na mamilioni ya nyumba zilizovunjika ulimwenguni pote vinashuhudia uwezo wa uharibifu wa pombe.

Pombe hudhuru kituo cha kizuizi katika ubongo wa mwanadamu. Ndiyo sababu mtu aliyelewa mara nyingi hupatikana kwa kuijingiza katika tabia isiyo ya kawaida kabisa. Mlevi (kifupi huitwa ‘mnywaji wa matatizo’) hupata ugumu wa kuzungumza au kutembea vizuri. Anaweza hata kukojoa katika nguo zake. Ikiwa mtu atalewa na kufanya jambo la aibu mara moja tu, huenda likabaki naye maisha yake yote.

Kuna sababu kadhaa za matibabu za kukataza unywaji pombe. Mamilioni ya watu hufa kila mwaka kama matokeo yake. Baadhi ya magonjwa yanayohusiana na pombe ni:

- ❖ Cirrhosis ya ini
- ❖ Aina mbalimbali za saratani
- ❖ Esophagitis, gastritis na kongosho
- ❖ Cardiomyopathy, shinikizo la damu, angina na mashambulizi ya moyo
- ❖ Viharusi, apoplexy, inafaa na aina tofauti za kupooza
- ❖ Neuropathy ya pembeni, atrophy ya cortical, atrophy ya cerebela
- ❖ Anemia, jaundi na upungufu wa platelet
- ❖ Maambukizi ya kifua ya mara kwa mara, nimonia, emphysema na kifua kikuu cha mapafu

Wakati wa ujauzito, unywaji wa pombe una madhara makubwa kwa kijusi (mtoto aliye tumboni), na kusababisha ‘Fetal alcohol syndrome’.

Wengi hudai kwamba wana kinywaji kimoja au viwili tu na hujidhibiti na hivyo hawalewi kamwe. Lakini uchunguzi unaonyesha kuwa kila mlevi alianza kama mlevi wa kijamii. Hakuna mnywaji hata mmoja anayekunywa kwa nia ya kuwa mlevi. Inatokea tu njiani.

Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَ** Mtukufu kwa hekima Yake isiyo na kikomo, alitoa maamrisho yenyre lengo la kuhifadhi mtu binafsi

na jamii. Kwa hivyo unywaji wa pombe ni marufuku katika Uislamu. Inafaa kutaja kwamba Waislamu wanapojoiepusha kufanya mambo ambayo Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ﷺ ameyaharamisha, hawafanyi hivyo kwa sababu ya madhara bali kwa sababu Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ﷺ amewaharamishia. Lengo lao hapa duniani ni kutii amri za Mwenyezi Mungu ﷺ na kwa kufanya hivyo wanajinufaisha wao wenyewe.

Wanawake katika Uislamu

15. Je, Uislamu unawakandamiza wanawake?

Katika kujibu swali hili, ni lazima tutofautishe kati ya mafundisho ya Uislamu na mwenendo wa baadhi ya Waislamu. Ingawa baadhi ya tamaduni za Kiislamu zinawakandamiza wanawake, mara nyingi huakisi mila za kienyeji ambazo haziendani na mara nyingi huwa kinyume na mafundisho ya Kiislamu. Uislamu unashauri waumini wake kutetea haki za wanawake, kulinda hadhi yao ya kijamii na kuzuia udhalilishaji wao kwa kila njia. Uislamu unaendelea kushikilia kuwa wanawake ni sawa na wanaume katika asili yao, ubinadamu wao, heshima yao na uwajibikaji wao mbele ya Mwenyezi Mungu Mtukufu ﷺ.

Leo, jamii za kimagharibi zimeshusha hadhi ya wanawake kwa kuwafanya vitu vya ngono. Wazo kwamba Uislamu unawachukulia wanawake kama raia wa daraja la pili wenye thamani ya nusu ya mwanamume si chochote ila ni masimulizi tu. Uislamu uliinua hadhi ya wanawake zaidi ya miaka 1,400 iliyopita kwa kuwatangaza dada za wanaume waumini, kuwapa

haki ya elimu hadi ngazi ya juu, haki ya kuchagua mume, haki ya kukomesha ndoa isiyo na furaha, haki ya kurithi. , kwa ujumla, haki za raia kamili wa serikali. Sio tu haki za kimaada na kimaumbile, bali zile za upole na utii zimebainishwa kwa usawa na muhimu katika Sheria ya Kiislamu.

Wanaume na wanawake ni sehemu mbili muhimu kwa usawa za ubinadamu, na haki na wajibu wa jinsia zote mbili ni sawa na uwiano katika jumla yao. Majukumu ya wanaume na wanawake yanakamilishana na yanashirikiana. Ingawa majukumu yao yanaweza kutofautiana katika maeneo fulani ya maisha kwa mujibu wa tofauti zao za kimsingi za kimwili na kisaikolojia, kila moja inawajibika kwa usawa kwa wajibu wao maalum.

Chini ya Sheria ya Kiislamu, mwanamke wa Kiislamu anapoolewa haachi jina lake la ujana, bali huhifadhi utambulisho wake wa kipekee.

Katika ndoa ya Kiislamu, bwana harusi hutoa Mahr (zawadi ya lazima) kwa bibi arusi mwenyewe, na si kwa baba yake. Hii inakuwa mali yake binafsi ya kuweka, kuwekeza au kutumia, na haiko chini ya maagizo ya jamaa yake ye yeyote wa kiume. Qur'ani Tukufu inawapa wanaume jukumu la kuwalinda na kuwatunza jamaa zao wote wa kike. Inamaanisha, vilevile, kwamba mwanamume lazima amruzuku mke wake na familia yake hata kama mke ana mali yake mwenyewe. Mke Halazimiki kutumia pesa zake zozote katika kutunza familia yake. Hili humwondolea mwanamke haja ya kujitafutia riziki, lakini anaweza kufanya kazi akiamua kufanya hivyo au iwapo hali yake inamruhusu, maadamu anaifuata sheria ambazo (Sheria Takatifu ya Uislamu)

imemwekeea. kuhusiana na ajira (kwa maelezo zaidi kuhusu masharti ya ajira ya mwanamke, soma kitabu cha Ameer-e-Ahle Sunnat Hadrat Moulana Muhammad Ilyas Attar Qadiri 'Parde ke baare Me Suwaal Jawaab') yaani maswali na majibu kuhusu pazia (ya baina ya mwanamke na mwanamume)

Familia, kama shirika lingine lolote, inahitaji utaratibu na uongozi. Qur'an Tukufu inasema kwamba mume ana "shahada" ya mamlaka juu ya mke wake, ambayo ina maana ya ulezi. Ni muhimu kutambua, hata hivyo, kwamba ulezi si ruhusa kwa vyovyote kuwa dhalimu ndani ya kaya. Bali ni mzigo juu yake kwa mkewe na watoto wake.

16. Kwa nini wanawake wa Kiislamu huva sitara?

Suala la mavazi ya wanawake linaweza kuonekana si muhimu kwa wengine, hasa katika jamii za leo za magharibi; hata hivyo, Uislamu unaiwekea vipimo vya kimaadili, kijamii na kisheria. Uislamu umeainisha majukumu ya wanaume na wanawake kwa kugawa majukumu fulani kwa kila mmoja na kutoa haki fulani kwa kila mmoja. Hii ni kwa ajili ya kudumisha uwiano sahihi katika jamii. Wanaume na wanawake wanapotazama mavazi yanayofaa ya Kiislamu, sio tu kwamba wanalinda heshima na sifa zao wenyewe, bali wanachangia pakubwa katika kuleta amani na utulivu katika jamii.

Kwa ujumla, kuna miongozo fulani kuhusu mavazi ya wanawake wa Kiislamu. Mavazi yao yasiwe ya kubana au ya uwazi ili kudhihirisha umbo la kike kilichofunikwa. Wanapaswa kufunika miili yao yote. Namna hii ya mavazi inaitwa 'Jilbaab' ambayo

inarejelea mavazi ya nje ya mwanamke, ambayo amefunikwa nayo kabisa. Wanawake wa Kiislamu hawavai kwa heshima kwa kuwatii baba zao, kaka zao au waume zao, bali ni kwa utiifu wa amri za Allah **عَزَّوجَلَّ**.

Wanaume na wanawake wote wanatazamiwa kuwa safi kiadili na wenyewe kiasi na kuepuka aina yoyote ya mavazi na mwenendo unaoweza kuleta majoribu. Wote wawili wameamrishwa kuangalia tu yale ambayo ni halali kwao kuyaona na kuyachunga Usafi wao. Mwenyezi Mungu **عَزَّوجَلَّ** Mtukufu anaelekeza wanaume kwanza kisha wanawake katika Qur'ani Tukufu:

قُلْ لِلّٰمُوْمِنِيْنَ يَغْسُلُوْا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوْا فُرُوْجَهُمْ ذٰلِكَ أَرْبَى لَهُمْ إِنَّ
اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُوْنَ ﴿١﴾ وَقُلْ لِلّٰمُوْمِنِتِ يَغْضُلُنَّ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظُنَّ
فُرُوْجَهُنَّ وَلَا يُبَدِّلِيْنَ زِيَّنَتِهِنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَيَضْرِبَنَّ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى
جِيْوِيهِنَّ وَلَا يُبَدِّلِيْنَ زِيَّنَتِهِنَّ إِلَّا لِبُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ أَبَاءِهِنَّ أَوْ أَبَاءِبُعْوَلَتِهِنَّ
أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِبُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ اخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِيَّ اخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِيَّ
اخْوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَاءِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التِّبْعِيْنَ خَيْرٌ أُولَئِكُمْ الْأَرْبَةُ
مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِيْنَ لَمْ يَظْهِرُوْا عَلَى عَوْرَتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبُنَّ
بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ زِيَّنَتِهِنَّ وَتُؤْبُوا إِلَى اللّٰهِ جَمِيْعًا أَيْهَا
الْمُؤْمِنُوْنَ لَعَلَّكُمْ تُفَلِّحُوْنَ ﴿٢﴾

Waamrishe wanaume wa Kiislamu kuweka macho yao chini kwa kiasi fulani na kulinda sehemu zao za siri; hii ni safi zaidi kwao. Hakika Mwenyezi Mungu anazo khabari za vitendo vyao. Na uwaamrishe wanawake wa Kiislamu wainamishe macho yao kidogo, na wazilinde tupu zao, na wasidhahirishe mapambo yao isipokuwa yanayo dhihirika, na wajifunike taji juu ya vifua vyao, na wasidhahirishe mapambo yao ila waume zao wenyewe, au baba zao, au baba za waume zao; au wana wao wenyewe, au wana wa waume zao; au ndugu zao, wana wa kaka zao, au wana wa dada zao; au wanawake wa dini zao, au vijakazi walionao, au watumishi kwa sharti kwamba si watu wa matamanio ya kimwili, au watoto kama hao ambao bado hawajui mambo ya siri ya urafiki wa wanawake, na kutopiga miguu yao chini kwa nguvu. ili wajulikane mapambo yao yaliyositirika. Na enyi Waislamu! Tubuni nyote kwa Mwenyezi Mungu kwa kutaraji kufaulu. . [Noor 24:30-31]

Mahitaji ya ziada kwa wanawake kuficha mapambo yao na uzuri wa asili ni kwa sababu ya hitaji lao kubwa la faragha na ulinzi. Isipokuwa katika kundi la jamaa wa karibu, mwanamke anatakiwa kujifunika mwili wake wote kwa nguo zisizo za ku bana.

Quran Tukufu inaeleza kwa nini Mwenyezi Mungu ﷺ
عَوَّجَلَ
امeweka kanuni maalum za mavazi kwa wanawake:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِلَّّا زُوْجَكَ وَبَنْتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ
جَلَابِيْهِنَّ ۝ ذَلِكَ آدَنٌ أَنْ يُعْرَفُ فَلَا يُؤْذِيْنُ ۝ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝

Ewe Mtume, waamrishe wake zako, na binti zako, na wanawake

wa Waislamu wajifunike nyuso zao kwa sehemu ya shela zao; hii ni karibu kwamba wanatambulika (kama kuwa na haya); kwa hiyo, hawabughudhiwi. Na Mwenyezi Mungu ni Mwenye kusamehe, Mwenye kurehemu.

[Ahzab 33:59]

17. Kwa nini Uislamu unaruhusu mitala?

Mitala ni aina ya ndoa ambayo mtu huwa na zaidi ya mke mmoja. Mitala inaweza kuwa ya aina mbili. Aina ya kwanza inaitwa ‘polygyny’, ambapo mwanamume huoa zaidi ya mwanamke mmoja, na nyingine ni ‘polyandry’, ambapo mwanamke huoa zaidi ya mwanamume mmoja. Katika Uislamu, aina ‘polygyny’ ya mitala inaruhusiwa, ambapo polyandry ni marufuku kabisa.

Kinyume na Uislamu, mtu hatapata kikomo cha idadi ya wake katika Talmūd ya Kiyahudi au Biblia ya Kikristo. Kulingana na maandiko haya, hakuna kikomo kwa ni wanawake wangapi mwanaume anaweza kuoa. Kwa hiyo, mitala si jambo la kipekee kwa Uislamu bali lilifanywa na Wakristo wa kwanza na Wayahudi pia. Kulingana na Talmud, Abrahamu alikuwa na wake watatu, na Mfalme Sulemani alikuwa na mamia ya wake. Mila ya wanawake wengi iliendelea katika Dini ya Kiyahudi hadi Rabi Gershom ben Yehudah (955-1030 CE) alipotoa amri dhidi yake. Jumuiya za Wayahudi za Sephardic ziliendelea na zoea hilo hadi kufikia mwishoni mwa 1950, wakati kitendo cha Rabi mkuu wa Israeli kiliongeza marufuku ya kuoa zaidi ya mke mmoja, hivyo kukataza zoea hilo kwa Wayahudi wote. Katika mafundisho ya mapema ya

Ukristo, wanaume waliruhusiwa kuoa wake wengi kadri walivyotaka, kwa kuwa Biblia haikuweka kikomo juu ya idadi ya wake, mwanamume angeweza kuoa. Ni katika karne za hivi karibuni tu ambapo Kanisa liliweka idadi ya wake kuwa mmoja.

Wakati ambapo wanaume waliruhusiwa idadi isiyo na kikomo ya wake, Uislamu uliweka idadi hiyo kuwa wasizidi wanne. Kabla ya Qur'ani Tukufu kuteremshwa, hapakuwa na kikomo cha juu zaidi cha mitala na wanaume wengi walikuwa na wake wengi. Inampa ruhusa mwanamume kuoa wanawake wawili, watatu au wanne, kwa sharti kali kwamba awatendee wote kwa uadilifu, ukarimu na uadilifu, kama inavyoashiria kauli ya Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu:

فَإِنْ خَفْتُمْ أَلَا تَعْدُلُوا فَوَاحِدَةً

Ikiwa mnaogopa kuwa hamwezi kuwa kati ya wanawake wawili tu, basi (oeni) mmoja tu (Nisaa 4:3).

Si wajibu kwa Waislamu kuwa na mitala. Katika Uislamu, kuoa mke wa ziada hakuhimizwa wala kuharamishwa. Zaidi ya hayo, Mwislamu aliye na wake wawili, watatu au wanne anaweza asiwe Mwislamu bora ukilinganisha na Muislamu ambaye ana mke mmoja tu.

Ingawa inapatikana katika mila nyingi za kidini na kitamaduni, mitala mara nyingi inahusishwa na Uislamu katika akili za watu wa magharibi. Kwa hakika, Qur'ani Tukufu na Sheria ya Kiislamu ilitafuta kudhibiti na kuthibiti idadi ya wanandoa badala ya kutoa

leseni ya bure. Qur'ani Tukufu inamruhusu mwanamume kuoahadi wake wanne, mradi tu anaweza kuwasaidia na kuwatendeawote kwa usawa. Waislamu wanaichukulia amri hii ya Qur'an kuwa inaimarisha hadhi ya wanawake na familia, kwani ililenga kuhakikisha ustawi wa wanawake na wajane wasio na waume katika jamii ambayo idadi ya wanaume ilipungua kwa sababu ya vita, na kuzuia mitala isiyo na kikomo.

Kuna hali fulani zinazoruhusu kuoamke mwengine. Kwa mfano, ikiwa kuna ziada ya wanawake ambao hawajaolewa katika jamii, haswa wakati wa vita wakati wajane wanahitaji makazi na matunzo. Viwango vya vifo vya watoto wachanga mionganini mwa wanaume ni vya juu zaidi ikilinganishwa na vya wanawake. Wakati wa vita, kwa kawaida kuna wanaume wengi waliouawa kuliko wanawake. Muda wa wastani wa maisha ya wanawake pia kwa ujumla ni mrefu kuliko ile ya wanaume. Matokeo yake wakati wowote katika sehemu yoyote ile, kuna uhaba wa wanaume kwa kulinganisha na wanawake. Kwa hiyo, hata kama kila mwanamume mmoja angeoa mwanamke mmoja, kungekuwana mamilioni ya wanawake ambao hawangeweza kupata mume.

Katika jamii ya kimagharibi, ni jambo la kawaida kwa mwanamume kuwa na rafiki wa kike, au akiwa ameolewa, kufanya mapenzi nje ya ndoa. Ni mara chache tabia hii inadhihakiwa, licha ya madhara yanayotokana nayo. Wakati huo huo, mitala imepigwa marufuku katika jamii ya kimagharibi ingawa haileti athari zozote mbaya; bali inahifadhi heshima na usafi wa wanawake. Ndani ya ndoa ya pili, ya tatu au ya nne mwanamke ni mke, si bibi; ana mume ambaye ni wajibu kwa

Sheria ya Kiislamu kumruzuku yeye na watoto wake, si ‘boyfriend’ ambaye siku moja anaweza kumtupa kando au kukataa kumjua iwapo atapata mimba.

Hakuna shaka kwamba mke wa pili ambaye ameolewa kihalali na kuheshimiwa ni bora kuliko bibi asiye na haki yoyote ya kisheria au heshima ya kijamii. Uislamu unakataza na kuadhibu kabisa uasherati, uasherati, na uzinzi na unaruhusu mitala chini ya masharti magumu.

18. Ikiwa mwanamume anaruhusiwa kuwa na mke zaidi ya mmoja, basi kwa nini mwanamke hawezu kuwa na zaidi ya mume mmoja?

Uislamu unafundisha kwamba, Mwenye hikima zaidi, Allah ﷺ Amewaumba wanaume na wanawake wakiwa sawa, lakini si kama viumbe sawa. Ni tofauti, kimwili, kibayolojia na kisaikolojia na kila mmoja ana uwezo tofauti. Kwa hivyo, vikao na majukumu yao ni tofauti, lakini yanakamilishana.

Wengine wanaweza kupinga mwanamume kuwa na haki ya kuwa na wake zaidi ya mmoja kwa kusisitiza kwamba, kwa haki, wanawake wanapaswa pia kuwa na watoto wengi. Hata hivyo, nukta chache zifuatazo zinaweza kuwa sehemu ya sababu ya kuharamishwa kwake na Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu:

Moja ya faida za mitala ni kutatua tatizo la wanawake kuwazidi wanaume.

Kwa ujumla, wanaume wana wake wengi kwa asili ilhali wanawake hawana wanaume wengi.

Uislamu unaweka umuhimu mkubwa kwa utambuzi wa wazazi, mama na baba. Mwanamume anapokuwa na zaidi ya mke mmoja, wazazi wa watoto waliozaliwa katika ndoa hiyo wanaweza kutambuliwa kwa urahisi. Lakini katika kesi ya mwanamke kuolewa na mume zaidi ya mmoja, ni mama wa watoto waliozaliwa ndani ya ndoa tu ndiye anayejulikana bila kutumia vipimo vyta maabara. Wanasaikolojia wanatuambia kwamba watoto ambao hawajui wazazi wao, baba hasa, hupata usumbufu mkubwa wa akili na kiwewe, na mara nyingi huwa na utoto usio na furaha.

19. Kwa nini Uislamu unaweka adhabu kali namna hii kwa kufanya mapenzi nje ya ndoa?

Adhabu katika Uislamu ina madhumuni ya kijamii, ambayo ni kuwazuia wengine kufanya uhalifu sawa. Asili ya adhabu inategemea uzito wa kosa husika. Siku hizi, wengine wanapinga adhabu ya Uislamu ya uasherati na uzinzi kwa sababu wanaona kuwa haina usawa au kali sana. Tatizo la msingi hapa ni viwango tofauti ambavyo ukali wa uhalifu hupimwa.

Uislamu unauona uzinzi kuwa ni uhalifu mbaya sana, kwa sababu unadhoofisha msingi wa mfumo wa familia ambao juu yake muundo wote wa jamii umejengwa. Mahusiano haramu yanavuruga familia na kuleta kuvunjika kwa mfumo. Kuvunjika kwa familia kunahatarisha afya ya kimwili na kiakili ya vizazi vijavyo, jambo ambalo husababisha mduara mbaya wa ujisadi, anasa, na kuvunjika. Kwa hiyo, ni muhimu kwamba hatua zote lazima zichukuliwe ili kulinda kitengo cha familia. Ndio maana Uislamu unasisitiza ulinzi wa familia kwa kuweka adhabu kali

kwa shughuli zinazotishia msingi wa familia. Adhabu hizi ni sawa kwa wanaume na wanawake.

20. Chini ya Sheria ya Kiislamu, kwa nini sehemu ya mwanamke ya mali ya kurithi ni nusu ya ile ya mwanamume?

Uislamu ulifuta tabia ya awali ambapo urithi ulikwenda kwa mrithi wa kiume mwenye umri mkubwa zaidi. Kwa mujibu wa Qur'ani Tukufu, mwanamke hurithi moja kwa moja kutoka kwa baba yake, mume, mwanawewe na kaka yake asiye na mtoto. Qur'ani Tukufu ina muongozo maalum kuhusu mgawanyo wa mali ya kurithi kiasi cha walengwa wanaostahiki. Aya tatu zinazoelezea kwa mapana fungu la ndugu wa karibu zinapatikana katika Sura an-Nisaa, Aya ya 11, 12 na 176. Katika Aya hizi, Mwenyezi Mungu ﷺ ameweka haki ya watoto, wazazi na wanandoa kurithi fungu maalum bila kuacha jambo kwa maamuzi na hisia za binadamu. Kwa kukosekana kwa jamaa fulani wa karibu sehemu inatengwa kwa walio mbali zaidi. Mfumo wa urithi ni tokeo lililosawazishwa kikamili la ujuzi wa Muumba wa uhitaji wa kibinadamu na huzingatia kuweka kwake daraka kubwa zaidi juu ya washiriki mahususi wa familia katika hali tofauti-tofauti.

Mara nyingi, mwanamke hurithi fungu ambalo ni nusu ya dume. Walakini, hii sio hivyo kila wakati. Kuna baadhi ya matukio wakati wanarithi hisa sawa, na katika baadhi ya matukio, mwanamke anaweza kurithi sehemu ambayo ni zaidi ya kiume. Lakini hata dume linapopewa sehemu kubwa kuna sababu ya

kimantiki kabisa nyuma yake. Katika Uislamu mwanamke hana wajibu wa kifedha kwa familia yake, hata kama yeye ni tajiri au ana chanzo chake cha mapato; jukumu la kiuchumi siku zote liko juu ya mwanaume pekee. Maadamu mwanamke bado hajaolewa, ni wajibu wa kisheria wa baba yake, kaka yake au walezi wengine kumpatia chakula, mavazi, dawa, nyumba na mahitaji mengine ya kifedha. Baada ya kuolewa, ni wajibu wa mume wake au mwanawewe mtu mzima. Uislamu unampa mwanamume jukumu la kifedha kwa kutimiza mahitaji yote ya familia yake.

Kwa hivyo tofauti ya hisa haimaanishi kuwa jinsia moja inapendelewa zaidi ya nyingine. Inawakilisha usawa kati ya majukumu na wajibu wa wanafamilia kulingana na muundo wao wa asili wa kimwili na kihisia. Kwa ujumla, mwanamke ndiye anayehusika na uendeshaji wa kaya na kutunza mahitaji ya wale walio ndani yake, hivyo anaondolewa kutoka kwa majukumu ya kifedha. Pamoja na hayo, anapokea sehemu ya urithi ambayo inakuwa mali yake mwenyewe kuweka akiba au kutumia apendavyo. Hakuna mtu mwingine aliye na dai kwa sehemu yoyote ya sehemu yake. Kinyume chake, fungu la mwanamume linakuwa sehemu ya mali yake ambayo analazimika kutunza watoto wake na washiriki wote wa kike wa kaya, kwa hivyo inaliwa kila wakati.

Tuseme mtu amekufa na kuacha mtoto wa kiume na wa kike. Sehemu ya urithi ya mwana itatumika pale atakapompa Mahr (zawadi ya lazima) mke wake na kuhudumia familia yake, pamoja na dada yake mpaka aolewe. Mapato yoyote ya ziada yatalazimika kupatikana kuitia kazi. Walakini, sehemu ya dada yake bado

haijaguswa, au inaweza hata kuongezeka ikiwa atawekeza. Atakapoolewa, atapata Mahr kutoka kwa mumewe na atadumishwa naye, akiwa hana majukumu yoyote ya kifedha. Hivyo, mwanamume anaweza kuhitimisha kwamba Uislamu umempendelea mwanamke kuliko wanaume!

Zaidi ya hayo, Muislamu anaweza kutoa wasia kwa hiari yake mwenyewe, ambapo anaweza kutoa wasia kwa thuluthi moja ya mali yake kwa yeyote ambaye hatarithi vinginevyo. Wasia unaweza kuwa njia ya usaidizi kwa jamaa wengine na watu wanaohitaji, wanaume na wanawake. Mtu anaweza pia kutenga sehemu hii au sehemu yake kwa ajili ya misaada na kazi nzuri anazozipenda.

Uislamu na ugaidi

21. Jihad ni nini?

Wakati Uislamu kwa ujumla haueleweki kimaghari, pengine hakuna neno lingine la Kiislamu linaloshawishi hisia kali kama 'Jihad'. Neno la Kiarabu 'Jihad' ambalo mara nyingi hutafsiriwa kimakosa kama 'vita vitakatifu,' maana yake ni 'kupigana' au 'kutumia juhud zako zote'. Si sahihi kufikiria kwamba Jihad ni sawa tu na mapigano au vita, kwani hii ni kipengele kimoja tu cha istilahi ya Jihad. Jihad ni mapambano ya kufanya vizuri na kuondoa dhulma, dhulma na maovu kutoka kwa mtu mwenyewe na kutoka kwa jamii. Mapambano haya ni ya kiroho, kijamii, kiuchumi na kisiasa.

Hakika, dhana ya Jihad ni moja ya maisha, na ni kubwa, sio tu kwa migogoro ya silaha. Kwa mfano, mtu anaona katika Qur'ani Tukufu, kutajwa kwa "Jihad kwa njia ya Qur'ani," maana yake ni kualikwa kwa ukweli, ushahidi, ufanuzi na kuwasilisha hoja bora zaidi. Pia kuna "Jihad pamoja na nafsi," ambayo ina maana ya kujitahidi kuitakasa nafsi, kuongeza imani yake na kuielekeza kwenye wema, huku ikiye wa mbali na maovu na matamanio ya haramu na vishawishi. Kisha kuna "Jihad kupitia mali" ambayo ina maana ya kuitumia kwa njia mbalimbali zenyenye manufaa, ikiwa ni pamoja na misaada na miradi ya ustawi. Na kuna "Jihad kupitia nafsi", ambayo inajumuisha matendo mema yote yanayofanywa na Muumini, kama vile kueneza, kufundisha na hatimaye, mapambano halali ya silaha dhidi ya uchokozi na ukandamizaji.

Kwa jina la Jihad, Uislamu unatoa wito wa kulindwa jamii kutokana na dhulma, utawala wa kigeni na udikteta unaonyakua haki na uhuru, unaofuta utawala wa uadilifu na wa kimaadili, unaowazuia watu kuusikia ukweli au kuufuata, na wanaotekeleza mateso ya kidini. Kwa jina la Jihad, inajitahidi kufundisha kumwamini Mwenyezi Mungu ﷺ Mmoja Mkuu, na kumwabudu Yeye na kueneza maadili mema, wema na maadili kwa njia za hekima na sahihi. Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu ameamrisha:

أُذْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْتُّوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادُلُهُمْ بِالْقِرْيَهِ
أَحَسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِا

لُّهْمَدِينَ

Waite kwenye Njia ya Mola wako Mlezi kwa mipango iliyo sawa na mawaidha mema, na ujadiliane nao kwa namna inayo dhaniwa kuwa ndiyo bora zaidi. Hakika Mola wako Mlezi anawajua vyema waliopotea njia yake, na anawajua vyema walioongoka. [Nahl 16:125]

Kwa jina la Jihad, Uislamu unatoa wito wa marekebisho ya kijamii na kukomeshwa kwa ujinga, ushirikina, umaskini, maradhi na ubaguzi wa rangi. Miongoni mwa malengo yake makuu ni kulinda haki kwa wanajamii dhaifu dhidi ya kulazimishwa kwa watu wenyewe nguvu na ushawishi.

Uislamu unakataza dhulma, hata kwa wale wanaopinga dini. Allah Aliyetukuka, Anasema katika Qurani Tukufu:

وَلَا يَجِرُ مَنَّكُمْ شَنَانُ قَوْمٍ عَلَىٰ آلَّا تَعْدِلُونَا

Wala usiufanye uadui wa umma wowote ukushawishi kuwa usifanye uadilifu [Maidah 5:8].

Na Mwenyezi Mungu ﷺ amewaambia Waumini kuhusu wale waliowazuilia kuingia katika Msikiti mtukufu wa Makka:

وَلَا يَجِرُ مَنَّكُمْ شَنَانُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْسَّجْدَةِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا

Wala usije ukakushawishi uadui wa watu walio kuzuilia kutoka katika Msikiti Mtakatifu katika kufanya dhulma. [Maida 5:2]

Uadui dhidi ya watu au taifa lolote usiwachokoze Waislamu kuwafanya uchokozi, kuwadhulumu au kupuuza haki zao.

Moja ya viwango vya juu zaidi vya Jihad ni kusimama mbele ya dhalimu na kusema neno la ukweli. Kujizuia nafsi na maovu pia ni aina kubwa ya Jihad. Aina nyingine ya Jihad ni kuchukua silaha kutetea Uislamu au nchi ya Kiislamu wakati Uislamu unaposhambuliwa, lakini hili lazima litangazwe na kiongozi wa Kiislamu wa Dola safi ya Kiislamu, ambaye kwa mujibu wa masharti ya Shari'ah, anahitimu kuwa Khalifa (Khalifa).

Ingawa Jihad ni dhana pana zaidi kuliko vita tu, ni wazi pia kwamba Uislamu unakubali vita wakati inakuwa chaguo la mwisho la kushughulikia matatizo kama vile ukandamizaji na uchokozi na kwa ajili ya kutetea uhuru na haki fulani. Wakati Uislamu unakubali ushiriki wa kijeshi, ni sehemu muhimu ya mfumo kamili wa maadili yaliyomo katika dini, ambayo nyuma yake mtu yejote mwenye usawa anaweza kutambua sababu na mantiki.

Vita vinaruhusiwa katika Uislamu pale tu njia zote za amani kama vile mazungumzo, majadiliano na mikataba zimeshindwa. Vita ni njia ya mwisho na inapaswa kuepukwa iwezekanavyo. Makusudio ya Jihad sio kuwaongoa watu kwa nguvu, au kuwakoloni watu au kupata ardhi au mali au kujitukuza. Madhumuni yake kimsingi ni utetezi wa maisha, mali, ardhi, heshima na uhuru kwa mtu mwenyewe na pia kuwalinda wengine dhidi ya dhuluma na dhuluma.

22. Je, Uislamu ni dini ya kivita?

Katika Uislamu, matumizi ya nguvu yanaruhusiwa tu katika hali maalum, haswa wakati jamii ya Waislamu inatishiwa na vikosi vya uadui. Hakika hii ni ya asili na ya kimantiki kwa taifa lolote lile. Kisha tena, matumizi ya nguvu katika kampeni ya Jihad yanaamuliwa na Khalifah (Khalifa) wa Dola za Kiislamu kwa utaratibu uliopangwa sana na wa kimaadili. Uislamu unaona aina zote za maisha kuwa ni takatifu, lakini unasisitiza hasa utakatifu wa maisha ya mwanadamu. Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu Anasema katika Quran Tukufu:

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَمَ

اللَّهُ لَا يَأْنِحُ عَنِ الْحَقِّ ۚ ذَيْكُمْ وَصُلْكُمْ بِهِ تَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

Wala msiue uhai alio utakasa Mwenyezi Mungu kwa dhulma. Amekuamuruni hivi ili mpate kufahamu. [Ana'am 6:151]

Zaidi ya hayo, Mwenyezi Mungu ﷺ Mtukufu Anasema:

مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَانَتْ نَسَاءَ قَاتِلَ النَّاسَ جَمِيعًا

Atakayemuwa mtu bila ya malipo (ya kisheria) ya kumuua au (aliyemuua mtu) mbali na kumwadhibu kwa kuleta machafuko katika ardhi, basi itakuwa kama amewauwa watu wote. [Maida 5:32]

Hiyo ndiyo thamani ya maisha ya mtu mmoja, kwamba Mwenyezi Mungu ﷺ Mwingi wa Rehema anasawazisha

kuchukua hata uhai wa mwanadamu mmoja bila ya haki kama kuua wanadamu wote.

Ni muhimu kuelewa kwamba katika Uislamu, vita vinaruhusiwa tu katika hali maalum ambayo ni mbaya. Haipendekezi na inaruhusiwa tu kama suluhu la mwisho wakati majaribio mengine yote ya amani hayajafaulu. Inaweka vita katika kiwango cha huruma na heshima kwa adui kama vile hakuna mtu mwingine ambaye ameweza kufikia. Mpenzi Mtume Muhammad ﷺ wakati mwingine ilimbidi apigane kwa ajili ya kunusurika tu kwa ujumbe wake, lakini mara usalama ulipohakikishwa, alirejea papo hapo kwenye amani na diplomasia.

Hata katika hali ya vita, Uislamu unaamuru kwamba majeshi ya Kiislamu, yawaytendee haki adui kwenye medani ya vita. Uislamu umeweka mstari wa wazi wa tofauti kati ya wapiganaji na wasio wapiganaji wa nchi adui. Mtume Muhammad ﷺ aliwaambia majeshi yake:

"Usiue mzee yejote, mtoto yejote au mwanamke yejote." (Imepokewa na Abu Dawood, Hadithi namba 2614)

Na akasema: مسیح علیہ السلام Msiwauwe watawa katika nyumba za watawa. (Imepokewa na Ahmad, Hadithi namba 2728 – Pia katika Sharah Ma'ani-al-Athar)

Alipoiona maiti ya mwanamke kwenye uwanja wa vita, Mtume Muhammad ﷺ kwa hasira akawauliza masahaba zake kwa nini ameuawa, na akalaani vikali jambo hilo. Kwa wale maadui wanaohusika katika vita na wale waliochukuliwa kama

wafungwa wa vita, orodha ya haki ni ndefu. Kusiwe na mateso; hakuna mauaji ya waliojeruhiwa au wasio na ulinzi, hakuna kukatwa kwa miili ya adui na kurudi kwa maiti za adui lazima kuheshimiwe. Kwa kuzingatia hayo yaliyotajwa hapo juu, inakuwa wazi kwamba Uislamu hauruhusu uchokozi, vurugu, dhuluma, au ukandamizaji. Wakati huo huo, inahitaji maadili, haki, uvumilivu na amani.

Mbali na kuwa itikadi ya kijeshi, Uislamu ni mtindo wa maisha unaovuka rangi na ukabila. Quran tukufu inatukumbusha mara kwa mara asili yetu ya pamoja:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّنْ ذَرَّةٍ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُورًا وَقَبَّا إِلَيْنَا
رَتْعَارَفُوا ۝ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقْرَبُكُمْ ۝ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَبِيرٌ
[٤٩]

Enyi watu! Hakika tumekuumbeni kutokana na mwanamume mmoja na mwanamke mmoja, na tumekufanyeni mataifa na makabila mbalimbali ili mtambuane. Hakika aliye mtukufu zaidi mionganini mwenu kwa mujibu wa Mwenyezi Mungu ni yule aliye mchamungu zaidi mionganini mwenu. [Hujuraat 49:13]

Ni ukamilifu wa mafundisho yake ndio unaoufanya Uislamu kuwa dini inayokuwa kwa kasi zaidi duniani. Katika ulimwengu uliojaa mizozo na Migogoro na tofauti kubwa baina ya wanadamu, ulimwengu ambao hivi sasa unaandamwa na ugaidi, unaofanywa na watu kuwa mataifa ya kibinagsi, Uislamu ni mwanga wa mwanga unaotoa matumaini kwa siku zijazo.

23. Je, Waislamu ni magaidi?

Inasikitisha sana kwamba siku hizi, Uislamu umewekwa sawa na 'ugaidi'. Uislamu umekaa mbali na kuendeleza ugaidi, bali Uislamu ni dini ya amani ambayo misingi yake inawafundisha wafuasi wake kudumisha na kuendeleza amani na uadilifu duniani kote. Uislamu haukuliani na 'ugaidi' kama unavyofafanuliwa na kueleweka siku hizi: utekaji nyara wa ndege, utekaji nyara na kuteswa na kuuawa kwa watu wasio na hatia ili kufikia malengo ya kisiasa au hata ya kidini. Hivi sivyo Uislamu unavyowafundisha Waislamu kutatua matatizo yao, kufikia malengo yao, au kueneza dini yao.

Swali ambalo linapaswa kuwekwa badala yake ni: Je, mafundisho ya Uislamu yanahimiza ugaidi? Hakika sivyo, Uislamu unakataza kabisa vitendo vyote vya kigaidi. Ikumbukwe kwamba dini zote zina chembechembe za wafuasi potofu. Ili kutokuwa na upendeleo na uadilifu, ni lazima mtu azingatie mafundisho ya dini, kwani ndiyo kigezo ambacho kwayo matendo ya wafuasi wake yanaweza kutathminiwa kuwa ni sawa au si sahihi.

Si haki kabisa kuuhukumu Uislamu kwa makosa ya baadhi ya Waislamu wapotofu au wajinga, au kwa kuzorota kwa hali ya Waislamu na ujisadi wa wazi unaoenea katika ulimwengu wa Kiislamu. Kwa hakika, kile ambacho Uislamu unahubiri ni kitu kimoja na wanachofanya baadhi ya Waislamu siku hizi ni kitu tofauti kabisa. Njia pekee tunayoweza kuufanyia uadilifu Uislamu ni kujua juu ya mafundisho yake matukufu, ambayo yamefafanuliwa kwa uwazi kabisa ndani ya Qur'an Tukufu na Hadithi za Mtume zilizobarikiwa.

Uislamu ni dini ya amani, ambayo hupatikana kwa kusalimisha matakwa ya Muumba Mkuu, Mwenyezi Mungu ﷺ Uislamu unahimiza amani lakini wakati huo huo, unawahimiza wafuasi wake kupiga vita dhulma. Vita dhidi ya ukandamizaji vinaweza, wakati fulani, kuhitaji matumizi ya nguvu, na wakati mwininge nguvu lazima itumike kudumisha amani. Hakika, Sheria ya Kiislamu inaruhusu vita chini ya hali fulani. Dini au ustaarabu wowote ambao haufanyi hivyo, hautadumu kamwe. Lakini Uislamu kamwe haukulabili mashambulizi dhidi ya watu wasio na hatia, wanawake au watoto. Uislamu pia unakataza kwa uwazi kabisa ‘kujichukulia sheria mkononi’, ambayo ina maana kwamba Waislamu binafsi hawawezi kwenda huku na huku wakiamua wanachotaka kufanya kwa kuua au kuadhibu. Kesi na adhabu lazima zifanywe tu na mamlaka halali na hakimu aliyehitimu.

24. Uislamu unawezaje kuitwa ‘dini ya amani’ wakati ‘ulienezwa kwa upanga’?

Ni dhana nyingine potofu iliyozoleka mionganii mwa baadhi ya wasiokuwa Waislamu kwamba Uislamu haungekuwa na mamilioni ya wafuasi ulio nao duniani kote, lau usingenezwaa kwa kutumia nguvu. Uthibitisho ufuatao utaweka wazi, kwamba mbali na ‘kuenezwa kwa upanga’ kwa nguvu, ilikuwa ni nguvu ya asili ya ukweli, akili na mantiki ambayo ilihuksika na kuenea kwa kasi kwa Uislamu. Uislamu daima umekuwa ukiheshimu uhuru wa dini kwa imani zote. Uhuru wa dini umewekwa ndani ya Quran yenyeewe tukufu:

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ۝ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيْرِ

Hakuna kulazimishana hata kidogo katika dini (ya Uislamu). Bila shaka njia iliyo sawa imepambanua sana na upotofu [Baqarah 2:256]

Ikiwa kweli Uislamu ulienezwa kwa upanga, ulikuwa ni upanga wa akili na hoja za kusadikisha ndizo zilizotumika. Ni aina hii tu ya upanga inayoshinda miyo na akili za watu. Quran Tukufu inasema kuhusiana na hili:

أُذْعِنْ لِسَيِّلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمُوَعْظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادُهُمْ بِالْقُنْتَنِ هُنَّ أَحْسَنُ

Waite kwenye Njia ya Mola wako Mlezi kwa mipango iliyo sawa na mawaihda mema, na ujadiliane nao kwa namna inayo dhaniwa kuwa ndiyo bora zaidi. [Nahl 16:125]

Mambo ya hakika yanajieleza yenewe:

- ❖ Indonesia ndiyo nchi ambayo ina idadi kubwa zaidi ya Waislamu duniani, na idadi kubwa ya watu nchini Malaysia ni Waislamu. Lakini, hakuna jeshi la Kiislamu lililowahi kuingia Indonesia au Malaysia. Ni ukweli uliothibitishwa wa kihistoria kwamba Indonesia iliingia katika Uislamu sio kwa sababu ya vita, lakini kwa sababu ya ujumbe wake wa maadili. Licha ya kutoweka kwa serikali ya Kiislamu kutoka mikoa mingi iliyowahi kutawaliwa nayo, wakazi wake wa awali wamebakia kuwa Waislamu. Zaidi ya hayo, walibeba ujumbe wa ukweli, wakiwalika wengine pia, na kwa kufanya hivyo

walivumilia madhara, mateso na uonevu. Vile vile vinaweza kusemwa kwa wale walio katika mikoa ya Syria na Jordon, Misri, Iraq, Amerika Kaskazini, Asia, Balkan na Hispania. Hii inaonesha kuwa athari ya Uislamu kwa watu ilikuwa ni imani ya kimaadili, tofauti na kukaliwa kwa mabavu na wakoloni wa kimagharibi, hatimaye wakalazimika kuzihama ardhi ambazo watu wake walikuwa na kumbukumbu tu za dhiki, huzuni, kutiishwa na dhuulma.

- ❖ Waislamu walitawala Uhispainia (Andalusia) kwa takriban miaka 800. Katika kipindi hiki, Wakristo na Wayahudi walifurahia uhuru wa kufuata dini zao, na huu ni ukweli wa kihistoria uliothibitishwa kwa vitabu.
- ❖ Wakristo na Wayahudi walio wachache wamesalia katika ardhi za Waislamu za Mashariki ya Kati kwa karne nyingi. Nchi kama vile Misri, Moroko, Palestina, Lebanon, Syria, na Jordon zote zina idadi kubwa ya Wakristo na Wayahudi.
- ❖ Waislamu waliitawala India kwa takriban miaka elfu moja, na kwa hiyo walikuwa na uwezo wa kumlazimisha kila mkazi wa India asiye Mwislamu kubadili dini na kuwa Mwislamu, lakini hawakufanya hivyo, na hivyo zaidi ya asilimia 80 ya wakazi wa India bado si Waislamu.
- ❖ Vile vile, Uislamu ulienea kwa kasi katika pwani ya mashariki ya Afrika. Na vile vile hakuna jeshi la Waislamu lililowahi kutumwa kwenye pwani ya mashariki ya Afrika.

- ❖ Leo, dini inayokua kwa kasi Amerika Kaskazini, Ulaya na Afrika ni Uislamu. Upanga pekee walio nao ni upanga wa ukweli. Upanga huu ndio unaorudisha maelfu kwenye Uislamu.
- ❖ Sheria ya Kiislamu inalinda haki na hadhi ya walio wachache, na ndiyo maana sehemu za ibada za wasio Waislamu zimeshamiri katika ulimwengu wote wa Kiislamu. Sheria ya Kiislamu pia inaruhusu wasio Waislamu walio wachache kuanzisha mahakama zao, ambazo hutekeleza sheria za familia zilizotungwa na walio wachache wenyewe. Maisha na mali ya raia wote katika Dola ya Kiislamu huchukuliwa kuwa muhimu iwe ni Waislamu au la.

Kwa hiyo, ni wazi kwamba Uislamu haukuenezwa kwa upanga. ‘Upanga wa Uislamu’ unaodaiwa mara nyingi haukuwageuza watu wachache wasio Waislamu katika nchi za Kiislamu. Nchini India, ambako Waislamu walitawala kwa takriban miaka elfu moja, bado ni wachache. Nchini U.S.A na Kanada pekee, Uislamu ndio dini inayokua kwa kasi zaidi na ina wafuasi zaidi ya milioni tisa.

25. Quran inasema kuwa Waislamu wanapaswa kuwaua wasioamini popote wanapowakuta. Je, hii ina maana kwamba Uislamu unakuza vurugu, umwagaji damu na ukatili?

Kuna aya chache katika Quran Tukufu ambazo mara nyingi zimenukuliwa vibaya au kunukuliwa nje ya muktadha ili

kuendeleza hadithi kwamba Uislamu unaendeleza vurugu na kuwashimiza wafuasi wake kuwaua wale walio nje ya zizi la Uislamu. Maneno “wawe washirikina popote unapowapata” mara nyingi yamenukuliwa ili kuonyesha kwamba Uislamu unakuza vurugu, umwagaji damu na ukatili. Ili kuelewa muktadha, ni muhimu kuisoma tangu mwanzo wa sura. Inafichua kwamba kulikuwa na mapatano ya amani kati ya Waislamu na wapagani wa Makka. Wapagani walikiuka mkataba huu, hivyo muda wa miezi minne walipewa kufanya marekebisho; Vinginevyo vita vingetangazwa dhidi yao. Aya kamili inasema kweli:

فَإِذَا أَنْسَلْخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدُّتُمُوهُمْ وَخُذُّوْهُمْ وَ
اْحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَتُوا
الزَّكُوَةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ ۝ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

Kisha miezi mitukufu itakapo pita; kwa hivyo, waueni washirikina (yaani wale waliovunja mkataba wa amani); popote mtakapowakuta, washikeni na kuwafanya mateka, na muwavizie kila mahali. Basi wakitubu, na wakasimamisha Swalah, na wakatoa Zaka, basi waacheni. Hakika Mwenyezi Mungu ni Mwenye kusamehe, Mwenye kurehemu. [Tauba 9:5]

Aya hii ni amri kwa Waislamu walioingia katika mapatano na wapagani, ambao upesi walikiuka makubaliano hayo, kupigana na kuwaua wale waliwasaliti popote pale wawakutapo. Inaweza kuonekana kuwa mtu yejote mwenye akili iliyo wazi angezingatia muktadha wa kihistoria wa aya hii na kukubaliana kwamba

haiwezi kutumika kama 'ushahidi' kwamba Uislamu unaendeleza vurugu, ukatili na umwagaji damu, au kwamba unawahimiza wafiasi wake kuua mtu yejote nje ya kundi la Uislamu.

Aya inayofuata yenyewe inatoa jibu kwa madai kwamba Uislamu unakuza ugaidi, ukatili na umwagaji damu. Inasema:

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَ لَهُ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْعَ كَلْمَةَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلَغْهُ مَا
مَنَّهُ ذِلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١﴾

Na Ewe Mpenzi, ikiwa mshirikina anakuomba ulinzi; hivyo, mpe ulinzi; ili alisikie Neno la Mwenyezi Mungu, kisha ampeleke mahali pake pa usalama; hii ni kwa sababu wao ni watu wasio na busara. [Tauba 9:6]

Quran Tukufu haielezi tu kwamba mpagani anayetafuta hifadhi wakati wa vita apewe kimbilio, bali pia asindikizwe hadi usalama. Katika zama hizi, ni kamanda gani wa kijeshi angeelekeza askari wake sio tu kumwacha adui wakati wa vita, bali kumsindikiza hadi mahali pa usalama? Hata hivyo, hivyo ndivyo hasa Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَ anaelekeza katika Qur'an Tukufu.

Ujumbe wa Uislamu kwa ulimwengu mzima.

26. Je, ni kweli kwamba Uislamu ni dini ya Waarabu tu?

Wazo hili linaweza kukanushwa kwa urahisi, kwani ni takriban asilimia 15-20 ya Waislamu ulimwenguni ndio Waarabu. Kuna Waislamu wengi wa Kihindi kuliko Waislamu wa Kiarabu, na

Waislamu wa Indonesia ni wengi zaidi kuliko Waislamu wa Kihindi. Dhana hii inaweza kutokana na ukweli kwamba wengi katika kizazi cha kwanza cha Waislamu walikuwa ni Waarabu, kwamba Qur'ani Tukufu imo katika Kiarabu na kwamba kipenzi cha Mtume Muhammad ﷺ Alikuwa mwarabu.

Hata hivyo, historia inashuhudia kwamba kipenzi cha Mtume Muhammad ﷺ wafuasi wake na Waislamu wa mwanzo walifanya kila juhudi kueneza ujumbe wa Uislamu kwa mataifa ya watu wa rangi zote. Tangu mwanzo wa utume wa Mtume Muhammad ﷺ wafuasi wake walitoka katika wigo mpana wa nchi na rangi. Miogoni mwao alikuwa Sayyidunā Bilal, mtumwa wa Kiafrika; Sayyidunā Suhaib, Mrumi wa Byzantine; Sayyidunā 'Abdullah Bin Salaam, Rabi wa Kiyahudi, na Sayyidunā Salmān Fārsī رضي الله عنه Mwajemi.

Zaidi ya hayo, ifahamike kuwa si Waislamu wote ni Waarabu na si Waarabu wote ni Waislamu. Mwarabu anaweza kuwa Mwislamu, Mkristo, Myahudi, asiyeamini Mungu ﷺ au mfuasi wa dini au itikadi yoyote. Zaidi ya hayo, baadhi ya nchi - kama vile Uturuki na Iran (Uajemi), ambazo watu wasio na ufahamu wanaona kuwa 'Waarabu' kwa kweli, sio Waarabu hata kidogo. Watu wanaoishi katika nchi hizo huzungumza lugha nyingine isipokuwa Kiarabu na ni wa urithi wa kikabila tofauti.

Kwa vile ukweli wa kidini ni wa milele na haubadiliki, na ubinadamu unachukuliwa kuwa udugu mmoja wa ulimwengu wote, Uislamu unafundisha kwamba ujumbe wa Allah ni wahyi wa Mwenyezi Mungu ﷺ kwa wanadamu kupitia kwa Mitume waliobarikiwa na daima huwa kwa watu wa aina ,rangi na kabila

zote za ulimwengu. Ukweli wa Uislamu umekusudiwa kwa watu wote bila kujali rangi, utaifa, utamaduni au asili ya lugha. Kuangalia kwa ufupi ulimwengu wa Kiislamu, kutoka Nigeria hadi Bosnia na kutoka Malaysia hadi Afghanistan ni uthibitisho wa kutosha kwamba Uislamu unatoa mvuto wa ulimwengu wote; ujumbe kwa wanadamu wote – bila kusahau ukweli kwamba idadi kubwa ya Wazungu na Waamerika wa rangi na asili zote za makabila wanautafuta na kuingia Uislamu. Quran Tukufu inasema waziwazi:

وَمَا آرَزَ سُلْنَانَكَ إِلَّا كَافَةً لِّلنَّاسِ

بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَنِكَّاثَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

Na ewe Mpenzi, hatukukutuma ila kwa utume unao zunguka watu wote, uwe mtoaji wa bishara na maonyo, lakini watu wengi hawajui.
[Saba 34:28]

27. Dini zote kimsingi zinawafundisha wafuasi wao kutenda mema, basi kwa nini mtu afuate Uislamu?

Katika Quran Tukufu, Allah Mtukufu عَزَّوجَلَ Anasema:

الْيَوْمَ أَكْتَبْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ

وَأَتَمَّتُ عَلَيْكُمْ نَعْمَانِي وَرَضِيَتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

Leo nimekukamilishieni Dini yenu na kukutimizieni neema yangu,

Maswali na majibu

na nimekupendeleeni Uislamu uwe ndiyo Dini yenu.

[Maida 5:3]

Anasema ﷺ pia:

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ الْأَسْلَامُ^{٣٩}

Hakika dini (ya kweli) kwa mujibu wa Mwenyezi Mungu ni Uislamu
[Aal-e-Imran 3:19]

Na yeye ﷺ anasema:

وَمَنْ يَبْتَغِ خَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ^{٤٠}

Na anayetaka dini isiyokuwa Uislamu haitakubaliwa kwake; naye ni mionganini mwa wenyewe khasara katika Akhera. [Aal-e-Imran 3:85]

Uislamu ni ujumbe wa mwisho wa Mwenyezi Mungu ﷺ na unatoa kanuni kamili ya kisheria kwa ajili ya wanadamu. Inaondoa na kusahihisha makosa ya kibinadamu ambayo yamepata njia yao katika dini zilizopita katika uwanja wa imani na vitendo. Kama vile sheria yoyote mpya iliyorekebishwa inavyochukua nafasi na kubatilisha yale yaliyotangulia, Uislamu kwa kawaida hufuta dini zote za awali.

Bila shaka, katika kila dini, hasa zile zenye asili ya Mwenyezi Mungu ﷺ kama vile Uyahudi, Ukristo na Uislamu, mafundisho matukufu, maadili mema, kuhimiza kuelekea

matendo mema na maonyo dhidi ya maovu. Hata hivyo, kinachotofautisha Uislamu na imani nyingine ni kwamba Uislamu unaenda zaidi ya kuwahimiza watu kuwa wanyoofu na waaminifu. Uislamu hutambua magonjwa na kuagiza matibabu. Inatoa masuluhisho ya kivitendo kwa matatizo ya mwanadamu na hutoa njia za kupata haki na kuondoa uovu kutoka kwa maisha ya mtu binafsi na ya pamoja. Uislamu ni muongozo kwa wanadamu kutoka kwa Muumba Mwenye hikima ﷺ Ambaye anajua ni nini bora na kinachofaa zaidi kwa viumbe Vyake. Ndio maana Uislamu unaitwa dini ya asili ya mwanadamu.

Maneno ya kuhitimisha

Sasa tungependa wasomaji wetu wajiulize ni nini wanachofikiri ni sababu za propaganda na habari potofu zinazolengwa hivi sasa dhidi ya Uislamu. Iwapo Uislamu ungekuwa ni imani nyingine potofu isiyo na maana yoyote, je, wengi sana wangehisni haja ya kuzusha uwongo mwingi kuhusu Dini hiyo? Sababu ni kwamba ukweli wa mwisho wa Uislamu umesimama katika misingi isiyotikisika, na hiyo ndiyo imani ya kimsingi ya upweke wa Mwenyezi Mungu ﷺ na kumwamini Mtume wa Mwisho, Kipenzi cha Mwenyezi Mungu ﷺ Kiongozi wa Mitume wote. Bwana wetu Muhammad Mustafa ﷺ.

Hatimaye, kamwe tusitegemee habari za mitumba kuelewa dini ya Uislamu. Bali, inahitaji kuchunguzwa kutoka katika vyanzo vyake vya kweli na kwa kuzungumza na Waislamu waaminifu na wanaofuata dini ya Uislamu.

Orodha Ya Yaliyomo

KARIBU KATIKA UISLAMU	1
Imani kwa Mwenyezi Mungu ..... عَزَّوْجَلٌ	1
Imani kuhusu Unabii (utume).....	3
Manabii walikuwa wanaume wote	3
Mitume mashuhuri wa Mwenyezi Mungu ..... عَزَّوْجَلٌ	4
Manabii ni wangapi?	4
Imani kuhusu Malaika	4
Imani katika vitabu vya Mwenyezi Mungu ..... عَزَّوْجَلٌ	7
Quran Tukufu, Agano la Mwisho la Mwenyezi Mungu ..... عَزَّوْجَلٌ	8
Kifo na kaburi	8
Nini kinatoka baada ya kuzikwa?	9
Siku ya mwisho (Qiyama)	10
Kupotea kwa maarifa	11
Upotovu wa kijinsia	11
Manabii wa Uongo	11
Wingi wa mali	11
Muda utapita haraka	12
Baadhi za Ishara kuu za siku ya Qiyama.	12
Mahitaji ya Uislamu.	19
1. ‘Shahaadah’ au Tamko la Imani.	19

2. Salah (Ibada ya rasmi ya kutekelezwa kila siku mara tano).....	21
3. ‘Zakaah,’ deni la faradhi la kila mwaka.....	22
4. ‘S̄iyaam’ au kufunga.(saumu)	23
5. ‘Hajj’ au kuhiji.....	24
Muhammad (Mtume wa Mwenyezi Mungu ..... عَزَّوْجَلَ)	25
Muhammad ni nani ?	26
Maswali na majibu	29
Kuhusu Dini ya Kiislamu	29
1. Mwenyezi Mungu عَزَّوْجَلَ ni nani? ‘Je, Waislamu wanaabudu Mungu عَزَّوْجَلَ tofauti?’	29
2. Quran inatumia neno “Sisi” inapomnukuu Mwenyezi Mungu عَزَّوْجَلَ. Je, hiyo ina maana kwamba Waislamu wanaamini zaidi ya Mungu عَزَّوْجَلَ mmoja?	31
3. Quran inasema Mwenyezi Mungu عَزَّوْجَلَ Mtukufu ni Mwenye kurehemu na mwenye kutoa adhabu kali. Kwa hivyo ni mwenye kusamehe au ni mwenye kulipiza kisasi?	32
4. Baadhi wanaamini kuwa Waislamu wanamuabudu Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Je, hii ni kweli?	34
5. Je, Uislamu ni dini ya kubahatisha?	36
6. Je, unaamini maisha baada ya kifo na unawezaje kuthibitisha kuwepo kwa maisha baada ya kifo?	37
7. Je, ni kweli kwamba Mtume Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ aliandika Qurani au aliinakili kutoka katika Biblia?	40
8. Quran inatofautiana vipi na maandiko mengine?	44

'Isa (Yesu) (Mtume wa Mwenyezi Mungu ..... عَزَّوجَلٌ	46
9. Je, ni sahihi kwamba Waislamu hawamwamini Yesu au Mitume wengine?	46
10. Quran inasema nini kuhusu Yesu?	48
Uislamu, sayansi na masuala ya afya.....	52
11. Je, Uislamu unapingana na elimu na sayansi?.....	52
12. Quran inasema kuwa Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلٌ ndiye Ajuaye kilichomo tumboni. Je, hii haipingani na sayansi ya matibabu?.....	55
13. Quran imetaja kuwa wanadamu wameumbwa kutokana na udongo na pia imetaja kuwa wameumbwa kutokana na manii. Je, hii si kupingana?.....	57
14. Kwa nini unywaji wa pombe umekatazwa katika Uislamu?.....	59
Wanawake katika Uislamu.....	61
15. Je, Uislamu unawakandamiza wanawake?	61
16. Kwa nini wanawake wa Kiislamu hucaa sitara?	63
17. Kwa nini Uislamu unaruhusu mitala?	66
18. Ikiwa mwanamume anaruhusiwa kuwa na mke zaidi ya mmoja, basi kwa nini mwanamke hawezi kuwa na zaidi ya mume mmoja?.	69
19. Kwa nini Uislamu unaweka adhabu kali namna hii kwa kufanya mapenzi nje ya ndoa?	70
20. Chini ya Sheria ya Kiislamu, kwa nini sehemu ya mwanamke ya mali ya kurithi ni nusu ya ile ya mwanamume?	71
Uislamu na ugaidi.....	73
21. Jihad ni nini?	73
22. Je, Uislamu ni dini ya kivita?	77

23. Je, Waislamu ni magaidi?	80
24. Uislamu unawezaje kuitwa ‘dini ya amani’ wakati ‘ulienezwa kwa upanga’?	81
Mambo ya hakika yanajieleza yenyewe:	82
25. Quran inasema kuwa Waislamu wanapaswa kuwaaua wasioamini popote wanapowakuta. Je, hii ina maana kwamba Uislamu unakuza vurugu, umwagaji damu na ukatili?	84
Ujumbe wa Uislamu kwa ulimwengu mzima.....	86
26. Je, ni kweli kwamba Uislamu ni dini ya Waarabu tu?	86
27. Dini zote kimsingi zinawafundisha wafuasi wao kutenda mema, basi kwa nini mtu afuate Uislamu?	88
Maneno ya kuhitimisha	90

الحمد لله رب العالمين وصلوات وسلامة على سيد الارشادين كائنة قلوبنا بذات من اسلوبك يا ربنا الله الرحمن الرحيم

Kwa ajili ya kuwa muislamu mcha mungu
na mwenye kusimamisha sala

Pitisha usiku wako kwenye jittimai ya kuhuisha Sunna ya Dawe at-e-Islami inayofanyika kila siku ya Alkhamis Kuamkia ijuma a ndani ya mji wako kwe nia ya kutaka radhi za Allah ﷺ pa moja na nia zingine nzuri. Ili upate kujifunza sunna kuwa na kawaada ya kusafiri siku 3 katika Madani Qafilah pamoja na Wapenzi wa Mtume [حَفَظَ اللَّهُ عَزَّلَهُ](#).

Fanya Fikr-e-Madina kwa kujaza kitabu cha Madani In'amat na ukipeleke kwa Zimmedar (m似mamizi) wa eneo lako tarehe mosi ya kila mwezi wa Madani.

Lengo langu la Madani: 'Nitajitahidi kujirekebisha mwenyew e na watu wa ulimwengu mzima [أَنْتَ أَعْلَمُ بِعِلْمِكَ](#)'.

Kwa ajili ya kujirekebisha wenyeze tunatakiwa tuzifanyie kazi Madani In'amat na kwa ajili ya kuwarekebisha watu wa ulimwengu mzima tunatakiwa tusafiri katika Madani Qafilah.

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah, Mahallah Saudagaran
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com